

3 Aruba

‘Binnen twee maanden
overplaatsing ambtenaren’

9 Wereld

Oppositieleider
Uganda aangeklaagd

9 Sport

Willem II zet eerste
stap naar lijfsbehoud

10 Economie

Curaçaos IT-platform
beste small chapter
van de wereld

Overheid wordt eigenaar van het zwaar vervuilde terrein

Heropening raffinaderij gepland op 1 augustus

SAN NICOLAS — Het Land Aruba wordt definitief eigenaar van de olieraffinaderij in San Nicolas. De Amerikaanse oliemaatschappij Citgo, dochterbedrijf van het Venezolaanse staatsoliebedrijf PDVSA, leest vervolgens de raffinaderij voor minstens vijftien jaar van de overheid. De heropening staat gepland voor 1 augustus van dit jaar, zo maakte de regering gistermiddag bekend.

De huidige eigenaar Valero verkoopt de raffinaderij voor een symbolisch bedrag aan Aruba. Dat zegt Energie-minister Mike de Meza in gesprek met Sharina Henriquez van het *Caribisch Netwerk*. Een schoonmaakfonds, met daarin ongeveer 19 miljoen florin, wordt ook overgedragen. Niet overbodig, want de grond waarop de raffinaderij staat is zwaar vervuild. *Amigoe* schreef deze week uitgebreid over de ongecontroleerde asbestopslag op het Valero-terrein en de brandweer liet toen weten dat er behalve asbest, zeer waarschijnlijk ook ander, wellicht gevaarlijker, afval ligt. Het Caribisch Netwerk

schrijft verder dat Citgo bij toekomstig vertrek de oppervlakte schoon achter moet laten. Maar voor opruiming van de meeste verontreiniging, zeker in de grond, wordt het bedrijf niet verantwoordelijk gesteld. “Jammer genoeg is dat precedent al in 1989 geschapen toen alle bedrijven daarvan zijn vrijgesteld”, zegt de minister nu. Voor een schoonmaak is volgens hem nog twintig à dertig miljoen dollar nodig en dan nog zal het nooit meer geschikt worden voor woningbouw, hooguit voor industrie.

Groene raffinaderij
De ‘meest groene raffi-

naderij van het westelijk halfroond’ prijst minister-president Mike Eman aan tijdens de officiële bekendmaking van de deal met Citgo. In tegenstelling tot vroeger gaat de raffinaderij niet meer draaien op stookolie maar op gas. Dat gaat via een pijplijn naar Paragana, het dichtstbijzijnde stukje Venezuela, en dan naar de terminal in San Nicolas waar de raffinaderij staat. Gas zorgt voor veel minder uitstoot van broeikasgassen. Volgens de regering zeker 20 procent minder aan CO2 en als de raffinaderij eenmaal draait, is het plan om de rest van de uitstoot op te vangen en algen mee te kweken voor productie van zeep, proteïnen en kleurstoffen. Dat is nieuw, in de zin dat dit voor het eerst op industriële schaal gaat gebeuren.

Vervolg op pagina 3.

Doden bij gewelddaden op begraafplaats Moskou

MOSKOU — Bij een massale vechtpartij op een grote begraafplaats in Moskou zijn vandaag meerdere doden en gewonden gevallen. Volgens persbureau *Interfax* heeft de politie laten weten dat de ongeregelde doden onder controle zijn. Het is onduidelijk hoeveel slachtoffers er zijn gevallen.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken sprak van zeker twee doden en tien gewonden. Russische media meldden dat meer dan honderd mensen met elkaar slaags zijn ge-

raakt tijdens een begrafenis. Het zou gaan om leden van verschillende etnische bevolkingsgroepen die oorspronkelijk niet uit Rusland komen. De vechtpartij was bij de ingang van de begraafplaats Chovanski in een buitenwijk in het zuidwesten van de Russische hoofdstad.

‘Farmabedrijven fêteren artsen via omweg’

AMSTERDAM — Farmaceutische bedrijven hebben manieren gevonden om artsen extraatjes te betalen zonder dat ze dat op hoeven te geven bij het officiële transparantieregister. Een deel van de betalingen loopt via een tussenstation in de vorm van commerciële, gesponsorde nascholingsbureaus. Dat blijkt uit onderzoek van de *Volkskrant*.

Die bureaus organiseren jaarlijks tientallen cursussen waar artsen betaalde lezingen houden voor hun

collega's. De artsen kunnen daarmee soms tienduizenden euro's verdienen. Ze worden ingehuurd en

betaald via het nascholingsbureau en niet door de farmaceuten, die de bijeenkomsten wel stevig

sponsoren. Door het zo in te richten omzeilen de farmabedrijven het transparantieregister. Dat register werd vier jaar geleden juist opgezet zodat duidelijk wordt hoeveel geld iedere arts krijgt van de farmaceutische industrie.

Ontsnapte tijgers terug in hun verblijf

OLDEBERKOOP — De twee tijgers die ontsnapten uit hun verblijf in een roofdierenopvang in het Friese Oldeberkoop zijn verdoofd en teruggebracht naar hun verblijf. Dat heeft burgemeester Harry Oosterman van de gemeente Ooststellingwerf gezegd. De dieren wisten vanochtend te ontsnappen uit hun verblijf in de roofdierenopvang Felida. Maar in tegenstelling tot wat eerder werd gemeld liepen de tijgers op het omheinde buitenterrein van Felida, niet in openbaar gebied. “Er is nooit gevaar geweest voor de inwoners”, zegt Oosterman. Volgens de politie is het zo dat de omheining ondeugdelijk is en dat de tijgers daar in het ergste geval doorheen hadden kunnen kruipen. Hoe de dieren hebben kunnen ontsnappen, wordt volgens de burgemeester onderzocht.

Foto: AFP

Hardlopend om Aruba

ORANJESTAD — Op het terrein van marinierskazerne Savaneta gaf vertrekkend gouverneur Fredis Refunjol gisteravond om 22.15 uur met een kanonschot het startsein voor de 24ste Ronde van Aruba (73,5 km). Dat deed hij in het bijzijn van eveneens vertrekkend commandant van de marinierskazerne, Jan ten Hove, die deze zomer teruggaat naar Nederland.

Het aanwezige publiek, enkele tientallen familieleden en vrienden van de 430 hardlopers, zagen daarna hoe om de twee minuten weer een ander team (individueel, duo of in een viertal) van start ging. Bijzonder is de deelname van Shariska Winterdal die de wedstrijd als enige vrouw individueel loopt, zo kondigde de organisatie haar start aan.

Op de route waren vrijdagavond- en nacht genoeg toeschouwers te zien. Zij hadden hun auto's langs de kant van de weg geparkeerd om passerende hardlopers aan te moedigen en dat werd met getoeter en gejoel beantwoord door het begeleidende voertuig dat met knipperlichten en soms grote felle koplampen achter de hardloper reed. Met in de achterbak van veelal pick-ups de rest van het team zittend op kussens en matrassen, wachtend om de hardloper voor het voertuig te kunnen aflossen.

Rond 07.00 uur finishten de eerste deelnemers weer op het kazerneterrein. Vanavond is er voor de deelnemers een eindfeest met prijsuitreiking.

Foto: Mirre de Rooij

De enige individuele vrouwelijke deelnemer aan de Ronde van Aruba, Shariska Winterdal, klaar voor de start.

‘België bespied geradicaliseerde militairen’

BRUSSEL — De Belgische militaire inlichtingendiensten houden zestig militairen in de gaten, omdat het geradicaliseerde moslims zijn. Dat heeft de Belgische minister van Defensie, Steven Vandeput, geantwoord op vragen in het parlement, meldden vandaag de kranten *La Libre Belgique* en *La Dernière Heure*.

Vandeput meldde dat ‘de inlichtingendienst 55 soldaten en 5 onderofficieren, die zijn geïdentificeerd als geradicaliseerde moslims, in de gaten houdt’.

“Daarbij wordt gekeken of de ideeën of het gedrag van personeel in strijd zijn met de waarden of de missies van het

Belgische leger”, aldus de bewindsman. Hij zei dat er bij conflicten militairen zijn geweest die op eigen initiatief zijn vertrokken of die om andere redenen zijn ontslagen. “Tot nu toe is nog geen enkele soldaat afgewezen als gevolg van moslimextremisme”, beklemtoonde Vandeput.

‘Vluchtelingen kosten Duitsland 93 miljard euro’

BERLIJN — De Duitse regering denkt tot eind 2020 rond 93,6 miljard euro te moeten uitgeven aan kosten met betrekking tot de vluchtelingen-crisis. Dat meldt *Der Spiegel* vandaag op basis van een nota van het federale ministerie van Financiën, die dient voor onderhandelingen met de zestien Duitse deelstaten.

De kosten hebben betrekking op de kosten voor opvang en integratie, alsook het bestrijden van de oorzaken waardoor mensen de eigen regio verlaten. De schattingen gaan uit van de komst van 600.000 migranten dit jaar, 400.000 volgend jaar en 300.000 in elk van de jaren daarna. De verwachting is ook

dat 55 procent van de erkende vluchtelingen na vijf jaar werk heeft. De onderhandelingen tussen de regering en de deelstaten staan gepland voor 31

mei. Beide partijen zijn het niet eens over de kosten van de vluchtelingen-crisis en voor welk deel Berlijn zou moeten opdraaien.

NAPA

deze week:

Izaline Calister:

Met opvoering op
geboorte-eiland
komt droom uit

Pagina 12 & 13

the plaza
CAFE

Geen voetbal vandaag
maar wel Peter in de bar...
Dat is toch eigenlijk veel leuker!?
Hij verkoopt ook drank
heb ik gehoord....

Geopend de gehele week
van 8.00 am - 01.00 am
Tel. 583-8826

**TOYOTA
TUNDRA
2014 V6**
AWG. 69500,-
**INFINITI
Fx35 2011**
7 SPD
AWG. 63700,-
TEL. 7 4 4 7 8 5 4

TE KOOP

Kantoorpand, Top lokatie !
hoofdweg Ponton, 150 m2
bebouwd, Helemaal nieuw
Groot Perceel 900 m2
uitbreidingsmogelijkheden,
genoeg parkeerplaats, Luxe

AWG. 950.000 TEL. 5669870

**Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheken**

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een
persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

AIRFRANCE KLM

Enjoy our World
Business Class

as from
AWG **3489,-**
USD **1959,-**

Book > from May 12th till May 19th 2016
Travel > between July 1st and September 30th 2016

Book now on klm.com

Conditions: above all-inclusive return fares (=rtm) are starting rates, including airport taxes and security, fuel and noise surcharges, excluding reservation costs depending on the point of sales. Specific bookings conditions and the General Conditions of Transportation of KLM and AIR FRANCE apply. For further conditions see www.klm.com. Above mentioned special can be booked via www.klm.com, your travel agent or one of our offices.

De klant op z'n gemak

Nieuwe producten

ARUBA

Schotlandstraat 55-C, Tel: 588-2830

- *Brabantia droogrek/molen
- *Brabantia prullenbak
- *Tuin producten
- *Keuken artikelen
- *Foto frame

- *Sunware artikelen
- *Patio set
- *Koffers
- *Gym artikelen
- *Badkamer producten

- *Klokken
- *Decoratie artikelen
- *Bad doeken

Break new ground today.

As the proud successor to the legendary M-Class, the new GLE is packed with driving assistance systems for enhanced comfort and safety. Same on and off-road performance, new name: **get behind the wheel now and experience the new GLE.**

Mercedes-Benz
The best or nothing.

Zikawaarschuwing tijdens Olympische Spelen Rio

ORANJESTAD — Sporters en bezoekers die deze zomer naar de Olympische Spelen in Rio gaan, worden gewaarschuwd door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en haar regionale kantoor voor de America's (Paho) om maatregelen te nemen tegen het zikavirus. Zwangere vrouwen wordt afgeraden om naar Rio, gelegen in Brazilië, af te reizen.

De Olympische Spelen zijn van 5 tot en met 21 augustus, gevolgd door de Paralympische Spelen van 7 tot en met 18 september. Beide sportevenementen vinden plaats in en rondom Rio de Janeiro, dat door de WHO/Paho wordt aangeduid als gebied waar het zika-virus heerst.

In een verklaring laten WHO/Paho weten dat ze merken dat sporters en bezoekers die naar de Spelen willen, meer informatie zoeken over de risico's van zika en wat ze kunnen doen om besmetting te voorkomen. Volgens WHO/Paho is Brazilië één van de 58 landen waar overdracht van het zika-virus plaatsvindt door muggen. Daarnaast kan een met zika besmet persoon dit virus via seksueel contact overdragen op andere personen. Sporters en bezoekers worden aangemoedigd om het reisadvies van WHO/Paho op te volgen of het ad-

vies in acht te nemen van gezondheidsautoriteiten uit hun eigen land.

Zwanger, niet afreizen
Vanwege het besmettingsgevaar raden WHO/Paho zwangere vrouwen af om naar Rio de Janeiro af te reizen. Hun partners kunnen wel afreizen, maar krijgen het advies om bij terugkomst uit zikagebied aan veilige seks te doen en condooms te gebruiken of zich van gemeenschap te onthouden gedurende de rest van de zwangerschap. In het algemeen geldt dat wie met zika-symptomen (koorts, huiduitslag, spier- en hoofdpijn) vanuit Brazilië thuiskomt, de eerste vier weken na thuiskomst aan onthouding zou moeten doen.

Accommodatie
Wie in Rio nog een verblijfplaats moet regelen, kan het beste een accommodatie kiezen met airco. WHO/Paho legt uit dat in dergelijke accommodaties de ramen meestal dicht blijven om te voorkomen dat koude lucht naar buiten kan en dat betekent dat muggen niet naar binnen kunnen.

Vermijdt arme en overbevolkte gebieden in steden waar geen waterleidingen zijn en de sanitaire voorzieningen slecht zijn. Dat zijn volgens de gezondheidsorganisaties ideale broedplaatsen van muggen, waardoor het risico op besmetting groter is.

IOC
De Olympische Spelen vinden in Brazilië plaats als het winter is. Dan zijn minder muggen actief en is het risico op muggenbeten kleiner. WHO/Paho geeft gezondheidsadvies aan de regering van Brazilië, maar ook aan het Internationaal Olympisch Comité (IOC) en aan het IOC-comité dat Rio 2016 organiseert.

Amigoe vroeg het Olympisch Comité Aruba om een reactie hoe ze dit advies toepassen bij de Arubaanse sporters die naar de Spelen gaan, maar heeft hierop nog geen reactie gekregen.

Defensiewoningen te koop

ORANJESTAD — Een zestal defensiewoningen op Aruba, vrijstaande eengezinswoningen die normaal bewoond worden door Nederlandse defensiemedewerkers, worden verkocht. Dat schrijft de Nederlandse website *Nieuwsbank.nl*. Dit heeft volgens de nieuwssite te maken met het feit dat de huisvestingsbehoefte bij Defensie in het Caribisch

Gebied de laatste jaren is afgenomen, waardoor bepaalde woningen leeg zijn komen te staan. De huizen zijn overtollig verklaard en worden nu te koop aangeboden op de particuliere markt. "Het Rijksvastgoedbedrijf is namens de Nederlandse staat verantwoordelijk voor de verkoop van de woningen. De woningen worden individueel via een notaris op basis

van vrijwillige veiling verkocht", aldus Nieuwsbank. Het gaat om woningen in de wijk Primavera. Deze worden te koop aangeboden op de website van Caribbean Houses. Ook op Curaçao staan verschillende defensiewoningen te koop in de wijken Piscadera en Kwartje. In totaal zou dit om negen woningen gaan.

Heropening raffinaderij gepland op 1 augustus

Premier Mike Eman spreekt zijn dankwoord uit aan minister Mike de Meza tijdens de persconferentie.

Vervolg van pagina 1

Daarnaast belooft De Meza, die ook minister is van Milieu, dat in het contract een 'heel pak regels' staan om lekken zoals vroeger te voorkomen en aan te pakken. Op de vraag waarop die zijn gebaseerd, omdat Aruba geen milieuwet heeft, zegt hij: "Die is bijna klaar en komt binnenkort. De regels voor Citgo voldoen al aan die wet." Zowel De Meza als premier Eman denken niet dat het heropenen van de raffinaderij nu tot kritiek zal leiden in de internationale gemeenschap. Aruba heeft veel gedaan aan zijn reputatie als groen eiland en het streven om voor 100 procent duurzaam te zijn in 2020 wordt over de grens veelvuldig geroemd. "Die 100 procent staat los van de raffinaderij. Dat gaat over de manier waarop je energie opwekt, voor water en

stroom voor huishoudens. En daar blijven we gewoon voor gaan", zegt Eman. Citgo gaat ook lokaal brandstof verkopen, maar hierop reageert de premier dat hij het transport op het eiland volledig duurzaam, 'hybride of elektrisch', wil krijgen.

Deal
Het contract met Citgo wordt snel getekend, maar eerst moet het parlement nog over een aantal wetswijzigingen beslissen. Zo richt de overheid twee staatsbedrijven op: één die verantwoordelijk is voor het draaien van de raffinaderij en de andere voor de verkoop. 1 augustus wordt de officiële datum voor de opening. Dan duurt het nog zeker twee jaar voordat de fabriek op haar volledige capaciteit van 209.000 vaten per dag draait. En dat wordt meer, zegt De Meza, want er is ook interesse voor uitbrei-

ding van deze capaciteit. Na de leaseperiode van vijftien jaar heeft Citgo ook de optie om de overeenkomst met tien jaar te verlengen.

Bahia
De heropening van de olie-raffinaderij in San Nicolas heeft zeer waarschijnlijk tot gevolg dat de Spaanse hotelketen Bahia Principe haar plannen voor een hotelproject, ter waarde van 200 miljoen florin, in Serro Colorado niet doorzet. Advocaat Ronald Wix, die het moederbedrijf Grupo Pinero vertegenwoordigt, laat in een eerste reactie aan Amigoe weten dat het in principe 'einde verhaal' is voor zijn cliënt. Hij gaat dit weekend of maandag contact opnemen met zijn cliënt om te kijken wat zij nu gaan doen. Juridische stappen worden niet uitgesloten, liet hij eerder al weten.

Na banenmarkt overheid

'Binnen twee maanden overplaatsing ambtenaren'

ORANJESTAD — Directeur Omaira Lares van Departamento di Recurso Humano (DRH) verwacht binnen twee maanden diverse ambtenaren te kunnen overplaatsen naar een andere functie of zelfs een ander departement. De opkomst bij de interne banenmarkt van de overheid afgelopen dinsdag was goed en DRH overweegt een tweede editie te organiseren. Maar dan moeten de diensten wel vacatures doorgeven aan DRH.

De banenmarkt werd gehouden in de nationale bibliotheek. DRH, de afdeling Personeelszaken van de overheid, had alle departementen uitgenodigd om zelf met informatie op de banenmarkt te staan. Achttien departementen reageerden daarop, zoals de Centrale Accountants Dienst, Ibisa, Orthopedagogisch Centrum, Departamento Transport Publico, Monumentenbureau, Directie Sociale Zaken, Dienst Huur en Consumentenzaken en het Nationaal Archief Aruba. Op tafels in de hal van de bibliotheek stond aangegeven om welk departement het ging en informatie over de vacatures lag op tafel. 25 overheidsfunctionarissen stonden klaar om bezoekers uitleg te geven en vragen te beantwoorden. DRH nam de honneurs waar voor de departementen die niet aanwezig waren, maar wel vacatures hebben.

Vacaturebank
DRH maakte vorige week bekend dat ze een vacaturebank heeft met daarin 250 openstaande functies op alle niveaus. Ambtenaren die van functie of departement willen veranderen, konden tijdens de banenmarkt hun voorkeur kenbaar maken. DRH gaat alle informatie analyseren en met de ambtenaren en departementen in gesprek. Lares verwacht dat dit proces ongeveer twee maanden duurt en dat ze dan daadwerkelijk medewerkers kan overplaatsen.

Non-actief

De banenmarkt was gericht op werkende ambtenaren die van functie willen veranderen en op de groep ambtenaren die non-actief is. De groep bestaat uit 61 mensen die betaald thuis zitten. 40 van deze groep zijn door DRH 'uitgenodigd' om naar de banenmarkt te komen. Ze zijn verplicht om te komen, vertelde Lares voorafgaand aan de banenmarkt. "Ik kan me niet voorstellen dat er tussen de 250 vacatures geen enkele functie is waar ze niet voor in aanmerking komen." Na afloop liet ze weten dat 30 van de 40 non-actieven zich tijdens de banenmarkt hebben gemeld bij een DRH-functionaris. Tien zijn niet komen opdagen. Deze ambtenaren krijgen mogelijk te maken met 'disciplinaire maatregelen'.

Personeelsstop

Edgar Diaz is personeelsfunctionaris van DRH en betrokken bij de vacaturebank. Het viel hem op dat tijdens

de banenmarkt nieuwe informatie over openstaande vacatures bij DRH terecht kwam. Dit betekent dat de departementen niet altijd openstaande vacatures doorgeven aan DRH. Verder geeft hij aan dat het voor DRH belangrijk is om te weten of er tussen de ambtenaren mensen zitten die een bepaalde essentiële functie kunnen uitoefenen. "Zoals dat we accountants nodig hebben om de overheid draaiende te houden." Als blijkt dat ze voor een essentiële functie intern niemand kunnen vinden, kan de beslissing worden genomen om toch iemand van buiten aan te nemen.

Het was de eerste keer dat de overheid de banenmarkt organiseerde. Gezien de opkomst wordt een tweede editie overwogen. Dit was overigens ook het geval bij de commercieel gerichte Expo Labor van 23 april. Arbeidsminister Paul Croes zei na afloop dat hij een noodzaak ziet om die banenbeurs nog een keer te organiseren. "Wellicht al in november."

IN HET KORT

Overval

De medewerkers van supermarkt Home Best kregen donderdagavond de schrik van hun leven, toen gewapende mannen binnenliepen en een overval pleegden. Volgens de slachtoffers zouden verschillende daders een pistool hebben gebruikt om ruim duizend florin buit te maken. De overvallers zouden allen een Latino-uiteerlijk hebben. Politie kwam ter plaatse, zocht de omgeving af en ondervroeg een aantal mensen in de omgeving.

Gratis kamer

Een man zat tot in de late uurtjes te drinken bij Ambiente Snackbar in de wijk Kudawecha, toen hij zich opeens vreemd begon te gedragen en de Chinese eigenaar ging bedreigen die achter de bar stond. De politie werd ingeschakeld om de dronkenlap toe te spreken en in te rekenen. De KPA-hondenbrigade kwam met het busje voorrijden en bracht de herrierschopper over naar de politiewacht te Shaba waar hij voor de nacht een gratis celkamer kreeg aangeboden.

Aangevallen

In Bubali stapte een vrouw uit haar auto, maar werd direct aangevallen door een onbekend persoon. De persoon in kwestie dwalde de vrouw tegen de grond, trok haar tas uit haar handen en rende in de richting van haar buren. Daar sprong hij vervolgens over een muur en verdween uit het zicht. Het slachtoffer verklaarde dat ze dader niet goed had kunnen zien, maar kon wel vertellen dat diegene handschoenen droeg en een blauw shirt aan had met lange mouwen. Aangezien zij overstuurt was, kon zij zich op moment van aangifte niet goed meer herinneren wat er allemaal in haar tas zat. De dame beloofde de volgende dag bij de politiewacht een lijst in te leveren met vermiste spullen.

GOURMET BURGERS, BOURBON & CRAFT BEERS

SIDEBAR

f t i y

WWW.SIDEBARARUBA.COM

MAANDAG 16 MEI - ZONDAG 22 MEI 2016

AMERICAN CRAFT BEER WEEK

BUCKET DEALS
BURGER & BEER SPECIAL

CRAFT BEER TASTING

DONDERDAG 19 MEI | 18:00 - 21:00 UUR
PROEF 5 VERSCHILLENDE CRAFT BIJEN

SLECHTS **\$25** INCL. SNACKS

CONTACT US AT +297 568-5511 | INFO@SIDEBARARUBA.COM

FOR THE VERY FIRST TIME IN ARUBA

From Russia homeland of finest ballet in the world

GALA OF STARS SAINT PETERSBURG BALLET THE STARS OF BALLET

One Night of first world class ballet 15 May at Cas Di Cultura

Futher Information: 568-5417

Ticket available: Valero Blvd. & Valero Esso Ville

PERRY ELLIS

NOW AVAILABLE

SHOP

UIT BEELD - IN BEELD

Eén foto zegt meer dan duizend woorden. Het kan intrigeren, emotioneren en shockeren of voor eeuwig op je netvlies worden gebrand. Amigoe zoekt wekelijks de vijf indrukwekkendste en mooiste foto's uit die de krant om redactionele redenen niet hebben gehaald.

Zwemmen
Stingray Swimming Team organiseert de tiende Stingray Challenge. Op 13, 14 en 15 mei gaan Arubaanse zwemmers de uitdaging aan met teams uit Curaçao en Suriname. Publiek kan zaterdagavond vanaf 18.00 uur terecht en zondagochtend vanaf 09.00 uur in het Olympisch zwembad Roly Bisslik in Savaneta.

Feest
De afgelopen dagen was het feest in het Horacio Oduber Hospitaal (HOH) en donderdag helemaal, want toen werd officieel de dag van de Verpleging gevierd. Het roze-kleurende team van de kraamafdeling poseerde om die reden vrolijk samen met minister-president Mike Eman en minister van Infrastructuur

Benny Sevinger voor de camera.

Kijkje
Tegelijkertijd brachten Eman en Sevinger een bezoek aan het nieuwe ziekenhuis dat in aanbouw is. Volgens de Infrastructuurminister verloopt de bouw volledig volgens plan. In het nieuwe ziekenhuis delen patiënten in plaats van met zes anderen, met één of twee anderen een kamer. Daarnaast wordt het HOH voorzien van nieuwe moderne apparatuur.

Hondenhuis
Het 'hondenhuis' in Tanki Flip was deze week onderwerp van gesprek. Na het ruiken van een indringende geur betrad de politie het huis en troffen een onmenselijke en zeer

Feest

dieronvriendelijke situatie aan. Meer dan honderd dode honden en katten lagen in en rondom het huis en de dieren die nog wel rondliepen, moesten direct worden ingeslapen. Gekeken wordt naar de juiste

behandeling voor de twee bewoners.

Eerbetoon Prince
Paarse rotsen bij het Casibari Café. Het decor voor een laatste eerbetoon aan de onlangs overleden pop-

icoon Prince. Lokale en internationale artiesten vormen vanavond samen een Prince Tribute Band en brengen vanaf acht uur zijn hits ten gehore waaronder 'Purple Rain'. De entree is gratis.

Eerbetoon Prince

Hondenhuis

Kijkje

Zwemmen

De Schakel bouwt aan de toekomst

De Schakel bestaat inmiddels al meer dan 20 jaar en blijft groeien in populariteit. Op Aruba is de Schakel toonaangevend op het gebied van Nederlands georiënteerd onderwijs. De school wordt bezocht door 415 kinderen, van 1 tot 18 jaar, met veel verschillende achtergronden. De Schakel is uitgegroeid tot een peuterschool, kleuterschool, basisschool, en mavo/havo/vwo voortgezet onderwijs.

Directeur Inge La Haye en bestuursvoorzitter Sudesh Manichand geven uitleg over de nieuwste ontwikkelingen.

Nieuwbouw

De Schakel bouwt een nieuwe school. Het Schakel College (mavo/havo/vwo onderwijs) verhuist naar een geheel nieuw gebouw op dezelfde locatie te Boegoeroei waar nu ook de basisschool is gevestigd. Elk jaar stijgt het aantal leerlingen op het Schakel College en daarom is er een grotere en nieuwe plek nodig.

Het nieuwe Schakel College krijgt 9 nieuwe lokalen en uitgebreide faciliteiten, die allemaal zeer modern zijn opgezet. Bovendien zijn er voorzieningen die ook ingezet worden voor de ermaast gelegen basisschool. Zoals het Kunst en Cultuur lokaal en een Practicum lokaal. Eveneens worden de sportvoorzieningen flink uitgebreid. Naast de grote gymzaal komt er op het plein een kunstgrasveld, waar straks alle leerlingen kunnen sporten.

Onderwijsinspectie

Schakel groeit niet alleen enorm in aantal leerlingen, maar ook in het Nederlands onderwijs dat we aanbieden. De wereld verandert steeds sneller en daarom is het onderwijs meer in beweging dan ooit. Onze kinderen moeten worden voorbereid op een wereld waarin internet een centrale rol speelt, en waar zij straks hele andere banen zullen krijgen dan die wij nu hebben. Dit vraagt ander onderwijs dan 20 jaar geleden. En daarin zijn we een hele moderne school die meegaat met de laatste innovaties. Het is daarom heel fijn om dat bevestigd te zien door een onderwijsinspecteur uit Nederland, die een heel positief rapport over de school heeft geschreven. Het rapport is in te zien op www.onderwijsinspectie.nl en is geschreven naar de hoge normen en eisen vanuit Nederland. Het mooie is dat de Schakel zelfs boven-gemiddeld scoort in vergelijking met de Nederlandse scholen.

Multicultureel

De leerlingen zijn multicultureel zoals alle andere scholen op het eiland. Mensen denken nog vaak aan het vroegere imago "Nederlandse School met allemaal Nederlandse kinderen", maar dat is allang niet meer het geval. Het is een particuliere school met inmiddels een groot lokaal publiek. 80 % van de kinderen zijn van Aruba. En van die 80% is het grootste deel al vanaf kleuter bij ons op school. En de overige 20% zijn kinderen van ouders die minder definitief op Aruba blijven. Je ziet het ook in de klassen, waarin kinderen heel lang met elkaar doorkomen. En dat geeft een enorme saamhorigheid. Je bouwt een band op voor de toekomst. Dat is zeker een groot verschil met vroeger. Helemaal in het begin stonden we bekend als de marine school, maar dat ligt echt nu al ver achter ons. Wij vinden dat wij een multicultu-

rele school zijn met een Nederlandse basis.

Vaardigheden

De leerlingen staan bij ons voorop. We willen natuurlijk dat alle leerlingen het maximale eruit halen en dat ze met ons onderwijs succesvol zijn op hun vervolgopleiding en in hun carrière. Dat betekent dat je de leerlingen niet alleen kennis meegeeft, maar ook veel vaardigheden. Dat doen we in samenspraak met ouders, leerlingen en leraren. Modern onderwijs betekent veel interactie en training op vaardigheden. Dat is niet meer de leerkracht die voor de klas zijn verhaaltje houdt. Leerkrachten blijven zich voortdurend de vraag stellen, wat leer je de kinderen vandaag en wat hebben ze straks nodig? Dat betekent naast kennis ook vooral leren informatie te zoeken, informatie te stapelen en met die informatie verbanden kunnen leggen en toepassen in verschillende situaties. Leren om heel creatief te zijn, met een goede leerhouding. Hoe kun je je straks redden in een andere wereld?

Testimonial

Wij vinden de school zo leuk omdat we zoveel leuke nieuwe vrienden hebben leren kennen, ook uit andere leerjaren. De meesters en juffen zijn heel aardig en geven op een fijne manier les met orde. De lessen hebben creatieve, uitdagende en afwisselende opdrachten. We maken echt mooie dingen. Het leren is nog extra leuk omdat we hier zoveel met computers werken.

Trinity en Arturo (Schakel College)

Vervolg naar het buitenland

We volgen de leerlingen die onze school verlaten in hun vervolgstudies nauwgezet, welke keuzes leerlingen ook maken. We hebben een slagingspercentage van ruim 90% op het Schakel College. Als je kijkt naar het succes van onze leerlingen in het buitenland dan zie je dat deze leerlingen bovengemiddeld succesvol zijn. Soms zelfs beter dan de Nederlandse kinderen in Nederland. Het leuke is dat wij dat ook niet als vanzelfsprekend hadden verwacht maar natuurlijk wel wat je hoopt.

Modern onderwijs: moderne middelen

Voor ons is het vanzelfsprekend dat als je modern onderwijs geeft, je ook moderne middelen bij de hand hebt. Daarbij is het altijd belangrijk om te bedenken dat dit hulpmiddelen zijn. Tegenwoordig, onze leerlingen, hoe jong ze ook zijn, ze hebben vaak al een eigen telefoon, een laptop, of zeker thuis toegang tot al die middelen, dus dat zit gewoon verwerkt in ons onderwijs. Als je bij ons op school binnen komt is dat meteen iets wat opvalt. En het lesmateriaal is ook allemaal up-to-date en in originele staat. Tevens is er sprake van een zorgnetwerk. Er is een groot vangnet op school wat betekent dat ieder kind dat stagneert of niet goed meekomt de juiste begeleiding krijgt. Vele ouders vinden dat zeer geruststellend.

Schoolgeld

De Schakel is een particuliere school. Dat betekent dat er geen

overheidsbijdrage wordt ontvangen. De exploitatie wordt dus volledig gedragen door het lesgeld. We zien gelukkig dat er een grote groep ouders is die dat wel kunnen en willen betalen en de relatie tussen prijs en kwaliteit weten te leggen en te waarderen. Wat dat betreft heeft de school dus duidelijk zijn bestaansrecht bewezen.

Scholarship

2 jaar geleden is de Schakel gestart met een scholarship programma. Het is heel mooi om te zien dat bedrijven en particulieren bereid zijn om geld in het Scholarship fonds te storten. Hier vanuit kunnen we ouders ondersteunen om het schoolgeld te kunnen betalen en verhogen we ook de toegankelijkheid van de school. Elke aanvraag wordt individueel beoordeeld, op basis van inkomensniveau van de ouders.

Jong geleerd, oud gedaan

Je ziet dat veel ouders heel bewust kiezen voor het Schakel onderwijs van jongs af aan. Daar zijn we heel blij mee want dat geeft ons de meeste mogelijkheden om samen met de ouders het onderwijs in de beste vorm te geven. Kinderen ontwikkelen zich heel positief in onze school. We zien ook vaak dat ouders later bij ons aankloppen in het schoolstee, maar dat geeft soms een grotere uitdaging om een achterstand weer in te halen.

Schoolomvang

Je hoort vaak de vraag: is de school niet te klein voor ons? Wij denken van niet, de basisschool telt 253 leerlingen en het Schakel College telt nu ongeveer 120 leerlingen en groeit gemiddeld 10% per jaar. Het geeft voldoende basis voor de persoonlijke ontwikkeling van kinderen gedurende de gehele periode dat ze bij ons op school zijn. Kinderen vinden de Schakel een prima omgeving om in op te groeien en te leren, en ouders ervaren onze omvang juist als plezierig.

Tot slot

Wat we veel terug horen van ouders die toch voor een andere school kiezen is: "mijn kind komt er wel". Dan komen ouders er vaak te laat achter dat hun kinderen het niet redden en dat hun kinderen toch kwetsbaar zijn. Dat wil je graag voorkomen. Je wilt het maximale uit je kind halen en daarom is de keuze van

onderwijs heel belangrijk. Als je het vergelijkt met keuzes die we allemaal maken als volwassenen, is er een wezenlijk verschil. Een verkeerde jurk kan je ruilen, een verkeerde schoen kan je weg zetten, een auto kan je weer verkopen, zelfs van je partner kan je afscheid nemen, maar een verkeerde keuze voor je kind als het op onderwijs aankomt, kan je moeilijk meer corrigeren en zal het kind, en ook de ouders, blijven achtervolgen. Als je de mogelijkheid hebt als ouder, is de Schakel met haar persoonlijke aandacht en modern onderwijs daarom de beste keus op Aruba.

Salud!

Nieuwe beweegrichtlijn in aantocht

Henry Does is arts en schrijver. Op deze plek beziet hij elke zaterdag het dagelijks leven door de bril van de gezondheid.

Foto: Maarten Tromp

Ontwikkelde landen kennen een officiële beweegnorm, een referentie voor de bevolking om te bepalen of men fysiek voldoende actief is. Te weinig bewegen wordt met risico's voor overgewicht, obesitas, hart- en vaatziekten, botontkalking en sommige kankers zoals darmkanker, geassocieerd. Het Diabetesfonds in Nederland noemt de bewegingsarmoede 'het nieuwe roken'. We hebben beweging als lopen en fietsen nodig voor behoud van uithoudingsvermogen. Maar ook enige krachttraining voor behoud van spiermassa en rek oefeningen om de elasticiteit te bewaren, zijn nodig. De beweegnorm richt zich meestal vooral op de zogeheten aërobische activiteiten zoals lopen, zwemmen en fietsen. Voor gezonde volwassenen is die norm ongeveer een half uur per dag flink wandelen. Bij overgewicht word ongeveer een uur per dag geadviseerd. Maar nieuw onderzoek leert dat het in deze tijd van sedentair (zittend) leven, onvoldoende is.

Sedentair leven
Sedentair of zittend leven is enorm opgekomen door de veranderingen in de pro-

ductiewijze. In de informatiesamenleving hebben de computer en andere vormen van elektronische communicatie een duizelingwekkende vlucht genomen. We zitten vele uren achter computer, Ipad en televisie. Wat uit nieuw onderzoek blijkt, is dat ondanks voldoen aan de beweegnorm, het zittende leven zelf een gezondheidsrisico vormt. Het universitair Sportcentrum van de Katholieke Universiteit te Leuven in België heeft daarom voor het personeel van de universiteit de fysie-

ke gevolgen van sedentair gedrag op een rijtje gezet. Wanneer we stilzitten, vertragen mentale functies. Zo wordt de concentratie gaandeweg minder.

Dat komt omdat er minder vers bloed en zuurstof naar de hersenen wordt gepompt. Er blijken ook nekklachten op te treden door te langdurig beeldschermwerk. Het risico voor hart- en vaatziekten neemt toe, doordat het bloed bij zitten langzamer stroomt. Afzetten van onder meer vetten tegen de vaatwanden, krijgt meer kans. Bij lang zitten worden receptoren voor insuline, het hormoon dat zorgt voor opname van glucose (suiker) uit het bloed, ongevoeliger. Er blijft meer glucose in het bloed. Hier wordt de relatie gezien met een verhoogd risico op diabetes mellitus.

Bij sedentair leven vindt spierverslapping plaats. Slappere buikspieren en zwakkere bilspieren bij voorbeeld. Zitters blijken ook stijve heupen te krijgen. Sedentair leven zorgt ook voor slechtere doorbloeding van de benen. Soms ontstaat vochtophoping of ook spataderen. Gewichtsdragende activiteiten als lopen, stimuleren botvorming. Bij sedentair leven neemt risico op bontontkalking toe. Sedentair leven kan ook meer rugklachten geven. Langdurig zitten kan schade aan tussenwer-

velschijven veroorzaken en mede risico op een hernia doen toenemen.

Nieuwe richtlijn
Om tegemoet te komen aan het nieuwe inzicht dat sedentair leven, ondanks voldoen aan de beweegnorm, gezondheidsrisico's met zich mee brengt, is een nieuwe richtlijn in aantocht. Nu al wordt in verschillende gezondheidsbevorderende programma's geadviseerd elke twintig minuten het zitten te onderbreken met tenminste twee minuten bewegen.

Dat kan zijn even naar de printer lopen, even de telefoon pakken. Als een collega in de kamer komt, even gaan staan bij de conversatie of naar het toilet op de hogere etage gaan. Het is een kwestie van tijd dat de nieuwe richtlijn gerealiseerd zal worden. Dus niet even doorgaan tot dat het werk af is, maar even opstaan, lopen en/of bewegen. Vormgevend aan dit nieuwe inzicht van frequent het zitten onderbreken, heb ik een nieuwe vorm van Tai Chi, met kortdurende bewegingen, en gebruikmakend van een jongleer bal, ontwikkeld.

In juni ben ik in Aruba en wil ik dit aan een kleine groep introduceren, waarbij het ook wordt gefilmd ter promotie. Neem bij interesse contact op via e-mail henrydoes@hotmail.com.

Tweede jaar Island Hertige Festival

ORANJESTAD — Voor het tweede jaar op rij zal het Island Heritage Festival, waarbij lokale kunst, muziek en cultuur voorop staat, op Aruba plaatsvinden. Internationale artiesten die op zaterdag 4 juni het podium zullen betreden zijn Eva Simons, Gregor Salto en Fight Club. Naast hen treedt de lokale band Datapanik op en zullen ook verschillende lokale bekende dj's achter de draaitafel klimmen, zoals Nutzbeatz en Oscar Booy samen met Daniville. De organisatie geeft aan dat zij duurzaamheid en zorg voor de natuurlijke omgeving vooropstelt en daarom gebruik maakt van upcycled materiaal voor hun podium, natuurlijk afbreekbare cups zullen uitdelen en de beslissing hebben genomen om hun festival niet meer op Eagle Beach te vieren, maar op het festivalterrein bij Bushiri Arena (het strand tussen het ex-Bushiri hotel en Divi Dutch Village). Het Island Hertige Festival vindt 4 juni van 16.00 uur 's middags tot en met 01.00 uur 's nachts plaats. De minimumleeftijd is achttien jaar. Kaartjes kosten 25 florin en kunnen gekocht worden bij Bula Surf Shop, de Local Store, Pos Chiquito Rum Shop en bij de Pelican Pier. Aan de deur kosten de kaarten 35 florin.

Ballerina's tonen zwanenmeer

ORANJESTAD — Ballerina's van de Kozlov Dance Academy geven zaterdag 4 en zondag 5 juni een speciale balletvoorstelling in Cas di Cultura. Het hoogtepunt van de avond is volgens de academie het klassieke balletstuk het zwanenmeer, dat op 4 maart 1877 voor het eerst in première ging in het Bolsjoi-theater in Moskou. Hier-

voor zullen Leonid en Adriana Kozlov in de huid kruipen van Prince Sigfried en Odette. De kostuums en het toneel voor het zwanenmeer zijn speciaal voor Kozlov ontworpen in Moscow's Bolshoi Ballet Workshop. De dansstudenten hebben voor de gehele show ruim vier maanden getraind, waarvan verschillende leading dancers vijf keer per week moesten oefenen. Volgens de organisatie kijkt iedereen ernaar uit om hun voorstelling te

delen met de samenleving en te tonen wat voor niveau en techniek zij de afgelopen weken met elkaar hebben bereikt. De tickets voor de show zijn vanaf nu te koop voor 35 florin bij de Kozlov Dance Academy (Vondellaan 19-d), boekenwinkel Van Dorp in Dakota en Cas di Cultura.

Meer informatie over de academie is te vinden op www.kozlovdance.com of op hun Facebookpagina. Ook kan gebeld worden naar 564-2670.

7de editie zondag 22 mei Cas di Cultura Sazon Cubano 2016: 'Van Son tot Salsa'

ORANJESTAD — Leren over de pikante salsa tijdens een festival bomvol muziek, dans, film en nog veel meer. Cultureel entrepreneur Mirto Laclé organiseert zondag 22 mei voor de zevende keer 'Sazon Cubano' in Cas di Cultura. Dit keer genaamd 'Van Son tot Salsa'.

door Anton Bohnen

Naast muziek, film en dans biedt Sazon Cubano 2016 in Cas di Cultura een 'Caribische Markt' en de oldtimers

ontbreken dit jaar ook niet. Evenals de salsasaus met zijn verschillende ingrediënten, biedt Laclé zijn publiek een programma vol met een grote culturele di-

versiteit met als titel 'Van Son tot Salsa'.

Pikante saus
'Son' een muziekgenre ontstaan in het oosten van Cuba, gepopulariseerd door Miguel Matamoros, een 19de eeuwse muzikant en componist uit Santiago de Cuba. In de jaren '50 en '60 verspreid en in New York (Spanish Harlem) opgepakt door Puerto Ricanen. De oorsprong van 'Son' gaat terug naar de tweede helft van de 19e eeuw, toen de Son ontstond uit een combinatie van invloeden van de Spaanse canción (liederen), gitaar, Afrikaanse ritmes en percussie-instrumenten. Verschillende plaatsen in Zuidoost-Cuba hadden invloed op het ontstaan van de Son. 'Salsa', de naam komt van een populair radioprogramma gesponsord door een fabrikant van pikante tomatensaus, is als sensuele dans pikant dan de meeste andere Latijns-Amerikaanse dansvormen. Tegenwoordig zijn er verschillende manieren om Salsa te dansen: op de

eerste tel (op de één; de zogenaamde Cubaanse, Casino, Puerto Ricaans of LA-stijl), op de tweede tel (de zogenaamde New York-stijl, nauw verwant aan de Mambo), op de derde tel (veel Antillianen dansen op de derde tel) of op de vierde tel (onder andere de Son wordt op de vierde tel gedanst), maar dit allemaal met linksvoor. Anders dan de Cubaanse, Casino, Puerto-Ricaanse, de LA- en de New York-stijl, die voor- achterwaarts in lijn gedanst worden, wordt de Colombiaanse salsa zijwaarts en ter plaatse gedanst, net zoals onder andere de Venezolaanse salsa. Bij de Colombiaanse salsa (Cali) wordt geen rust gehouden. De rust of pauze wordt vervangen door extra stappen.

Optredens
Tijdens het Sazon Cubano-festival kan men optredens verwachten van Robert Jeandor met zijn 'Robert y su Solo Banda Show', waarin hij Son, Guaracha, Boleros, Merengue en Calypso ten gehore zal bren-

gen. Jeandor: "Het wordt een Caribisch & Creools muziekfeest". Calin Bisip verzorgt met zijn 'Caribbean Combo' een klassiek Cubaans muziekprogramma. Scol di Baile Pachanga, onder leiding van Oslin & Jeanice Rueda, verzorgen een dansvoorstelling met paren die in de vorm van een wiel de Salsa dansen. En Samantha Westera en Vivian Maduro verzorgen met hun 'Club di Movimiento' een spectaculair dansoptreden.

Op het grote scherm zullen films rond het thema 'Son tot Salsa' worden vertoond uit Cuba, Puerto Rico en Columbia. Kortom een programma vol culturele diversiteit en achtergrond, een Caribische Supermarkt: 'Yo Soy Del Son A La Salsa' Het programma zondag 22 mei aanstaande begint om 15.00 uur en duurt tot 19.00 uur. Tickets zijn, zolang de voorraad strekt, verkrijgbaar bij Cas di Cultura en bij Mirto Laclé via telefoonnummer 586- 8998 of 740-2044.

Zeg het maar

De redactie van *Amigoe* schrijft elke dag over het nieuws op Aruba. Van de Landsbegroting tot het dierenasiel en van scherpe interviews tot het aan de kaak stellen van misstanden. Maar wat vindt ons vaste lezerspanel van de gebeurtenissen deze week?

Deze week is besloten dat er binnen zes maanden een rookverbod bestaat in openbare ruimtes, zoals in bars, restaurants. Daarnaast wordt de minimumleeftijd voor alcohol opgeschroefd naar 18 jaar.

Wat vindt u van het rookverbod en de verhoging van de minimumleeftijd voor alcohol?

Willem-Jan, man, schoolhoofd:
"Waarom zouden we het niet doen? Aangetoond is dat zowel roken en drank schadelijk zijn voor de gezondheid. Het werkt verslavend net zoals het gebruik van drugs.

Voor roken, drank en drugs geldt: hoe minder, hoe beter en gebruik gezond verstand! Wat mij bezighoudt is: binnen 6 maanden? Wie gaat dit controleren? Waarom kan dit binnen zes maanden geregeld zijn en waarom blijven andere zaken jaren op het bureau liggen van bewindvoerders? Kan iemand mij dat eens uitleggen? We hebben te weinig politiek om de criminaliteit aan te pakken (zie vorige week) en nu moeten zij ook nog eens een rook- en drankbeleid gaan handhaven? Van welk geld wordt dat betaald? Is er een identificatieplicht voor jongeren om alcohol te kopen? Ondertussen wacht

ik in het onderwijs al twee jaar op de sancties die opgelegd dienen te worden door de ambtenaar leerplicht bij verzuim, maar waarschijnlijk ligt dat dossier op een ander bureau!"

Cheryl, vrouw, recepti- nist:
"Voor het algemeen belang vind ik dat het een uitstekend idee is om met een rookverbod te komen. Ik ben zelf een roker en ik vind het zelf erg dat men overal kan roken. Het is sowieso een hindernis voor anderen die niet roken, of die misschien een medische conditie hebben. Met betrekking tot de verhoging van de minimumleeftijd voor alcohol vind ik 18 jaar nog te jong gezien de meeste 18-jarigen nog steeds op de middelbare school zitten. Ik vind persoonlijk 21

jaar beter. Vooral doordat wij hier op Aruba veel problemen hebben met alcohol- en drugsverslaving. Er bestaan data hierover, maar ik denk dat men een beetje huiverig is om dit te publiceren."

Jette, vrouw, docent:
"Met het verbod op roken in openbare ruimtes en de verhoging van de minimumleeftijd voor het gebruiken van alcohol ben ik het eens. In veel landen is het rookverbod in eerste instantie met veel tegenstand tot stand gekomen. Veelgehoorde meningen waren 'dat een sigaretje er eenmaal bij hoort' en 'dat het juist gezellig is'. Maar inmiddels zijn deze landen eraan gewend en zijn deze geluiden grotendeels verstomd. Ook op Aruba zullen de eerste tijd deze geluiden wel te horen zijn, maar ik denk dat

het vooral een kwestie van wennen is. Over een paar jaar weten we niet meer beter dan dat je in openbare gebouwen niet rookt. Ook denk ik dat deze maatregel beter is voor de volksgezondheid; meeroken is immers bijna net zo schadelijk als zelf roken. Ook met het verhogen van de minimumleeftijd voor alcohol ben ik het eens. Toen de minimumleeftijd van 16 jaar werd ingesteld, was er nog weinig bekend over de gevolgen van alcoholgebruik. Nu weten we dat hersenen, die met de leeftijd van 16 nog volop in ontwikkeling zijn, juist in deze periode veel schade ondervinden door het drinken van alcohol. Met deze kennis lijkt het mij logisch en gezond de minimumleeftijd aan te passen en dus te verhogen."

Een dagopvang waar hulpbehoevende kinderen worden begeleid om in de toekomst te functioneren binnen de arbeidsmarkt.

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita
Primavera 233, Aruba Tel: (297) 582-6222
582-5051, fax (297) 582-0306
e-mail: javi@esnan-aruba website: <http://www.favivice>

TV-Teach
Wak Pa Bo Salsa
Tardisdierna 6:30 pm
Y diadomingo 11:30 am
"Canal 13 Tele Aruba"
www.tv-teach.com
Powered by Stichting BEULAH
Wayaca 25 Telf: 690-0099

MEGAPLEX 8
MAY 13 - 18
caribbeancinemas.com/aruba f Caribbean Cinema Aruba

Met Opera 2015-16
STRAUSS Elektra SAT, MAY 14 • 1:00PM INCOGNITO

MONEY MONSTER
MON-THURS 6:40 | 6:55 | 9:15
FR 6:40 | 6:55 | 9:15 | 11:35
SAT 2:25 | 4:40 | 6:55 | 9:15 | 11:35
SUN & HOL 2:25 | 4:40 | 6:55 | 9:15

NEIGHBORS
MON-THURS 8:20 | 7:30 | 9:40
FR 8:20 | 7:30 | 9:45 | 11:50
SAT 9:10 | 9:20 | 7:30 | 9:40 | 11:50
SUN & HOL 3:10 | 5:20 | 7:30 | 9:40

KEANU
MON-THURS 6:55 | 7:10 | 9:25
FR 6:55 | 7:10 | 9:25 | 11:45
SAT 2:40 | 4:55 | 7:10 | 9:25 | 11:45
SUN & HOL 2:40 | 4:55 | 7:10 | 9:25

CIVIL WAR
MON-THURS 6:55 | 6:15 | 7:25 | 9:15 | 11:35
SAT 2:40 | 4:55 | 7:10 | 9:25 | 11:45
SUN & HOL 2:55 | 5:00 | 7:10 | 9:25

MOTHER'S DAY
MON-THURS 4:20 | 6:50 | 9:20
FR 4:20 | 6:50 | 9:00 | 11:50
SAT 1:50 | 4:20 | 6:50 | 9:20 | 11:50
SUN & HOL 4:20 | 6:50 | 9:20

THE HUNTSMAN: WINTER'S WAR
MON-THURS 6:20 | 7:20
FR 6:20 | 7:20 | 9:40 | 11:50
SAT 2:40 | 4:20 | 7:20 | 11:50
SUN & HOL 4:20 | 7:20 | 11:50

THE JUNGLE BOOK
MON-THURS 6:50 | 7:40
FR 6:50 | 7:40 | 10:10
SAT 2:40 | 5:50 | 7:40 | 10:10
SUN & HOL 2:40 | 5:50 | 7:40

BARBER SHOP
MON-FRI 6:50
SAT, SUN & HOL 1:50 | 4:50

X-MEN: APOCALYPSE
STARTING MAY 19 | THE ANGRY BIRDS MOVIE: 3D/2D
Falm Beach Plaza | Aruba | 586-0074
Download our NEW APP
Available on the App Store and Google Play

Televisieprogramma's

Nederland

15:00 Eurovisie Songfestival
18:30 Journaal
18:40 Studio sport
19:10 Eurovisie Songfestival
22:40 EenVandaag
23:15 Journaal
23:20 Journaal
23:45 Tekst-tv

Zondag 15 mei
1:05 Nederland in beweging
1:25 Pauw
2:30 Studio sport
4:30 VPRO Vrije geluiden
5:20 VPRO Boeken
6:00 Journaal
6:10 Buitenhof
7:10 Studio sport
8:15 Studio sport
9:25 Studio sport
11:25 Studio sport
12:00 Journaal
12:10 Erica op reis
12:55 Studio sport
14:00 Journaal
14:20 Tussen kunst en kitsch
15:15 Eén tegen 100
16:05 Andere tijden sport
17:10 Journaal
17:20 Lewis

8:35 Vroege Vogels presenteert:
Levende rivier
More than Honey
9:25 Socutera
10:52 Journaal
11:00 De vloer op
11:10 Kunstuur
11:40 Countdown to life:
The extraordinary
making of you
12:15 Close Up: Architect
Frank Gehry in Sidney
13:10 De pen & het zwaard
14:15 2Doc: Requiem voor
een boom
15:00 Journaal
16:00 Philomena
16:15 De kist
17:50

Nederland

16:25 Soundbreaking
17:20 Studio sport
17:55 Alpacas
18:40 Weekendcrashers
19:10 Het beste van 101TV
21:11 Tekst-tv

Zondag 15 mei
0:30 Pingu
0:35 Leuke verhaaltjes van
Winnie de Poeh
0:40 Sarah en Eend
0:50 Mike de ridder
1:00 Pieter Konijn
1:10 Kikker & vriendjes
1:20 Kindertijd
1:50 Zorro, the chronicles
2:10 Twisted whiskers
2:20 Studio snugger
2:35 Zappsport
3:00 Loenatik, te gek!
4:25 SpangaS
5:20 De proefkeuken -
marathon
Kicke
7:50 Jill
8:45 Willem Weaver
9:30 De schippers van de
Kameleon

11:10 Checkpoint
11:20 Zappsport
11:35 Thunderbirds are go!
12:00 De dokter Corrie show
12:30 Zapp weekjournaal
13:05 Welkom bij de Romeinen
13:30 Zapp echt gebeurd
13:50 Socutera
13:51 3 op reis
14:25 Telefilm: De grote Zwaen
16:20 Project Orpheus
17:20 The Graham Norton show

Nederland

15:20 Andere tijden
16:00 Nieuwsuur
16:35 No offence
17:30 North by Northwest
19:40 De nachtzoen
19:50 Nieuwsuur
20:30 Nieuwsuur
21:00 Tekst-tv

Zondag 15 mei
1:30 De kist
2:00 De wandeling
2:30 De verwondering
3:00 Bakkie troost
3:15 Kerkdienst
4:05 Metterdaad
4:15 De nieuwe wereld
4:58 Wilde ganzen
5:00 Eucharistieviering/
Eurovisie
6:00 Bakkie troost
6:35 Fryslân dok
7:10 Varia Americana - In
de voetsporen van
Abraham Kuyper
8:00 Andere tijden

TeleCuraçao

16:00 Arte pa Tur (r)
17:00 Solo ta Sali (r)
18:00 Mainta ku Sherry (r)
18:30 Curaçao On
19:00 Leu Fo'i Kas
20:00 TeleNotisia
20:30 Resumen di Siman
21:00 Wega di Number Kòrsou
21:10 Partisipashon di Morto
21:15 De Frente ku Lupe
22:15 Kronika di un Drogadikto (r)
23:00 Opsporing Verzocht

Zondag 15 mei
7:00 Youth Experience (r)
8:00 Mi, Bo, Nos Salú (r)
8:30 Lions Senior Citizens Day
13:00 Beisbòl: Athletics @ Rays
16:00 Herensia -
Viktor Bartholomeus 2
Destinos
17:00 Wega di Number Kòrsou
17:45 Sorteo Ekstra
18:00 Before & After Magazine
19:00 Home Te
19:30 Progra di ADC 1
20:00 TeleNotisia
20:30 Pagina Sosial Bai E!
21:00 Muhé
22:00 Curaçao Vive
23:00 Opsporing Verzocht

00:30 Late Night With Seth Meyers
01:30 Last Call With Carson Daly
02:00 The Meredith Vieira Show
03:00 Steve Harvey (NBC)
04:00 1st Look (NBC)
04:30 HouseSmarts (NBC)
05:00 1st Look (NBC)
05:30 Open House NYC (NBC)
06:00 Saturday Today in New
York (NBC)
07:00 Today all new (NBC)
09:30 George to the Rescue
(NBC)
10:00 Floogals (NBC)
10:30 Nina's World (NBC)
11:00 Ruff, Ruff, Tweet and Dave
11:30 Astroblast (NBC)
12:00 The Chica Show (NBC)
12:30 Barclays Premier League
Soccer (NBC)

14:30 Premier League Goal Zone
15:00 PGA Tour Golf (NBC)
18:00 News 4 New York (NBC)
18:30 NBC Nightly News (NBC)
19:00 Resumen di siman ATV
20:00 Mesa Rondo ATV
21:00 Figure Skating (NBC)
23:00 News 4 New York (NBC)
23:30 Saturday Night Live (NBC)
01:00 1st Look (NBC)
01:30 Talk Stoop (NBC)
02:00 1st Look (NBC)
02:30 Open House NYC (NBC)
03:30 Access Hollywood
04:30 Paid Programming
05:30 On the Money (NBC)
06:00 Sunday Today in NY (NBC)
08:30 Open House NYC (NBC)
09:00 Today (NBC)
10:00 Resumen di siman ATV
11:30 Joel Osteen (NBC)
12:30 Trend Alert repeat ATV
13:00 Mesa Rondo ATV
15:00 PGA Tour Golf (NBC)
18:00 News 4 NewYork (NBC)
18:30 NBC Nightly News (NBC)
19:00 Little Big Shots (NBC)
21:00 The Carmichael Show
21:30 Crowded (NBC)
22:00 Hollywood Game
Night (NBC)
23:00 News 4 NY (NBC)

Banco di Caribe ondersteunt KWF Aruba met gulle gift

Banco di Caribe ondersteunt het Koningin Wilhelmina Fonds (KWF) Aruba en doneert **3500 florin** aan dit goede doel. Het KWF is een stichting die tot doel heeft om kankerpatiënten en hun familie te helpen en ondersteunen. Bovendien zet het KWF zich in voor meer bewustwording van de ziekte. Het fonds collecteert regelmatig om zoveel mogelijk mensen te kunnen blijven helpen. Werknemers van Banco di Caribe ondersteunen KWF Aruba jaarlijks door vrijwilligers te leveren. Nu heeft de bank ook besloten om een geldelijke bijdrage te doen in de vorm van een cheque ter waarde van 3500 florin.

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368
Bilderdijkstraat 16
Postbus 323, Oranjestad, Aruba

Administratie:
Zulaika Kelly (abbonementen)
Grecia Willems (advertenties)
adminaruba@amigoe.com

Distributie:
Zulma Kock, Zulaika Kelly
abbonementaruba@amigoe.com

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag 8.00am-4.30pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank #20651903
Banco di Caribe #81027801
RBC #100031723

Klachten over bezorging ?
Mail naar
klachtenaruba@amigoe.com

Opmaak:
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com

Verkoop:
Tiziana La Torre
tlatorre@amigoe.com

Jamey Baire
jbaire@amigoe.com

Redactie:
Alex Lacle (coördinator)
Linda Reijnders
Mirte de Rozario
Franciska Groen
Bobby Spier
Leanne van Spronsen
arubaredactie@amigoe.com

Kerkdiensten Protestantse Gemeente

Sunday 8.30 – 9.30
Worship service in English at Seroe Colorado Community Church.
The service is informal and the dresscode is “come as you are”.

Zondag 10.30 – 11.40
Eredienst in het kerkgebouw aan Wilhelminastraat 1; mensen van alle gezindten zijn welkom. Zingen en toepassing van de Bijbel staan centraal. De voertaal is Nederlands, met een korte samenvatting in het Engels. Er is een aparte ruimte met uitleg voor kinderen tot 12 jaar, en een crèche voor de kleinsten. Na de dienst praten mensen gezellig na in onze koffiekamer.

Dresscode is “island elegance”.

Het weer

ZONDAG		ZONDAGNACHT	
15 mei 2016			
Gedeeltelijk bewolkt met windvlagen vanuit het oosten tussen 40 en 55 km/u.		Gedeeltelijk bewolkt met windvlagen vanuit het oosten tussen 30 en 50 km/u.	
Zonsopgang 06:15	Zonsondergang 18:57	Maansopgang 14:18	Maansondergang 02:05
Max. Temp. 33°	Neerslag 10%	Min. Temp. 27°	Neerslag 10%
Wind 42 km/u	Luchtvochtigheid 71%	Wind 40 km/u	Luchtvochtigheid 81%
Oost	UV Index Extreem	Oost	

Horoscoop

CELEBRITIES BORN ON THIS DAY: **Miranda Cosgrove, 23; Cate Blanchett, 47; Tim Roth, 55; George Lucas, 72.**
Happy Birthday: You will be hard to beat when it comes to doing the things you enjoy the most. Hone your skills and challenge anyone you think will keep you on your toes and striving for perfection. There is no room for laziness if you want to be No. 1. Victory will be yours as long as you don't allow personal matters to interfere. Your numbers are 9, 17, 21, 25, 32, 38, 47.

ARIES (March 21-April 19): Bring about changes that are long-term and stabilizing. Stick to what's reasonable. Learn from past mistakes and put greater effort into budgeting and saving. Put an end to situations that aren't beneficial. Look out for your best interests. 3 stars

TAURUS (April 20-May 20): Broaden your outlook and you will find a way to get ahead professionally. Chatting with people who are in a position to help you advance is advised. Love is in the stars, and sharing your plans will enhance your relationship. 5 stars

GEMINI (May 21-June 20): Keep your thoughts to yourself. Getting into a discussion with someone who comes from a different background than you could be educational but unsettling. Work on personal improvements instead of dealing with others. 2 stars

CANCER (June 21-July 22): Your desire to help the underdog will put you in the spotlight. Enjoy the attention and use the platform to bring about positive changes. An important relationship will make your day if you plan a romantic venture. 4 stars

LEO (July 23-Aug. 22): Don't get caught up in someone else's melodrama. Distance yourself from anyone making a fuss or trying to pressure you into doing things that don't interest or concern you. Plan an active day geared toward personal changes. 3 stars

VIRGO (Aug. 23-Sept. 22): Take flight. Whether you attend a concert, conference or take a mini-vacation, getting out and about will do you a world of good. Surround yourself with people who share your interests and goals. Love is highlighted. 3 stars

LIBRA (Sept. 23-Oct. 22): Don't give in to someone who is trying to make decisions for you or bully you into taking on an expense you cannot afford. Problems with older relatives will cause you worry. Dealing with institutions will be emotionally draining. 3 stars

SCORPIO (Oct. 23-Nov. 21): Delve into situations that promise to be intriguing. Using unconventional methods to bring about change will impress someone special. An important relationship will blossom if you are attentive. Social events will motivate you. 4 stars

SAGITTARIUS (Nov. 22-Dec. 21): You'll attract attention with your outgoing personality. Before you share stories about others, consider how accurate your facts are and the possibility of being accused of spreading gossip. You'll experience problems while traveling. 2 stars

CAPRICORN (Dec. 22-Jan. 19): Take care of domestic business first. Make plans that are conducive to getting together with close friends and family. You can make positive alterations at home that will please someone you love and make your life better. Put family first. 5 stars

AQUARIUS (Jan. 20-Feb. 18): You will end up in an awkward situation if you meddle in someone else's affairs. Make self-improvements, professional gains and physical fitness your top priority. Accommodating someone else's dreams will leave you feeling cheated. 5 stars

PISCES (Feb. 19-March 20): Mix the old with the new. Revisit your old plans and ideas and revamp them to fit current trends. Your ingenuity and insight will help you find the perfect way to reach your goal. Romance is on the rise. 3 stars

Dienstbende huisartsen	
Weekenddienst	
Huisarts nachtdienst - Oranjestad	
Huisartsenpost Hospitaal	527-4500
14 Mei 2016 - Dr. Algara	
15 Mei 2016 - Dr. Adriaanssens	
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas	
Centro Medico San Nicolaas	524-8883
14 & 15 Mei 2016 - Dr. Vis	
Dienstbende apotheken	
Apotheek nachtdienst San Nicolaas	
Botica San Lucas	584-5119
Apotheek nachtdienst Oranjestad	
Botica Eagle	587-5011

Aankomsttijden Cruiseschepen	
Woensdag, 18 Mei '16	
Monarch 07.00 – 17.00	
sudoku 13 mei	
SOLUTION: 6 4 5 8 3 7 2 1 9 3 7 2 4 1 9 5 6 8 8 9 1 5 2 6 4 7 3 1 6 3 7 9 2 8 4 5 9 5 7 3 8 4 6 2 1 2 8 4 1 6 5 3 9 7 5 1 6 2 7 8 9 3 4 7 2 8 9 4 3 1 5 6 4 3 9 6 5 1 7 8 2	

UNIVERSAL Sudoku Puzzle

Complete the grid so that every row, column and 3x3 box contains every digit from 1 to 9 inclusively.

			8		9			1
1				2		3		4
			1		7			
	1	9					3	
				8				
	7					9	6	
			5		9			
3		6		4				7
7			5		8			

DIFFICULTY RATING: ★★★★★★

5/14

© 2016 Universal Uclick

Informatie

Centraal Politie	100
Brandweer	911
Politie O'stad	102
Politie San Nicolaas	104
Politie St.Cruz	105
Politie Noord	107
Tipline Politie	11141
Ziekenhuis	527-4000
Dierenarts	585-0400
Elmar centraal	523-7100
Elmar storing	523-7147
WEB Aruba	525-4600
SETAR	582-2116
Taxi (TAS)	587-5900
Taxi (ATT&T)	582-2010
Taxi (PTS)	588-0035
Taxi (Diamond)	587-2300
Kankerbestrijding	582-0412
Stichting SAMBA	582-0903

—Oranjestad—	
Ambulance	582-1234
BGD Oranjestad	527-2782
Veterinaire Kliniek	582-1720
Animal Shelter	582-1623

— San Nicolaas —	
Ambulance	584-5050
Centro Medico	523-8833
BGD San Nicolaas	527-2782
Serlimar	584-5080

— Botica —	
4 Centro Medico	584-5794
Aloë	584-4606
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
San Nicolaas	584-8186
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Seroe Preto	584-4833
Trupiaal	583-8560

— Mortuaries —	
Ad Patres	584-2299
Aurora	588-6699
Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Olive Tree Oranjestad	582-0000

— Stichtingen —	
Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
Fundacion Respetami	582-4433
Zwanger? Fundacion CIZKA	583-0331
Fundacion Diabetico Arubano	593-0507
Twelve Step Meeting	593-4928
AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Fundacion Amor Pa Prohimo	568-4739
NA Acceptance Group	564-8849
Fundacion Centro Ecologico Aruba	565-7500
Bureau Sostenemi Misbruik en mishandeling tegen minderjarigen	562-8984
Fundacion C.V.A. voorkomen en zorg voor stroke	588-1010
	567-7004

RvA: Beperking kiesrecht Europese Nederlanders niet te rechtvaardigen

WILLEMSTAD — De Raad van Advies (RvA) plaatst vraagtekens bij de initiatiefwet van coalitiepartij PS om het actief kiesrecht van Europese Nederlanders te beperken. Het voorstel druist in tegen het Statuut en de Staatsregeling en is om die reden niet te rechtvaardigen. Dat staat in het advies dat op 11 mei is getekend.

De PS diende in januari een initiatiefwet in om het actief kiesrecht te beperken tot op Curaçao geboren Nederlanders ofwel Nederlanders die ten minste vijf jaar onafgebroken ingezetenen zijn geweest van Curaçao. De wet maakt het volgens de RvA inderdaad mogelijk om beperkingen in te stellen voor het actief kiesrecht. Dat kan als er zich technische moeilijkheden voordoen waarvan de oplossing een praktische beperking kan inhouden. Wat PS als argument aanvoert kan volgens de RvA niet tot een praktisch bezwaar gerekend worden. Het voorstel is niet verenigbaar met het

Statuut en de Staatsregeling, aldus de RvA. Daarnaast zegt de Raad dat de invoering van de beperking inbreuk maakt op de gelijkstelling van Nederlanders geboren in Nederland, het Caribische deel van Nederland, op Aruba, St. Maarten en Curaçao die de wetgevers van het Statuut en de Staatsregeling op het oog hadden. Het voorstel sluit namelijk niet enkel Europese Nederlanders uit, maar ook Nederlanders die op Aruba, St. Maarten en de BES-eilanden geboren zijn. De RvA heeft het wetsvoorstel ook getoetst aan het internationaal recht, in het bijzonder

met het EVRM (Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden) en het IVBPR (Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten). PS stelt tot doel te hebben Curaçao te beschermen tegen de buitenproportionele gevolgen die een toestroom vanuit het Europese deel van het Koninkrijk naar Curaçao heeft voor kleine samenlevingen zoals de Curaçaose. De Raad meent dat de door de initiatiefnemers aangevoerde argumenten onvoldoende houvast bieden voor de vaststelling van de toelaatbaarheid en de noodzaak van de in de initiatiefwet voorgestelde beperking van het actief kiesrecht. “Daar het nagestreefde doel niet duidelijk is, kan de Raad ook moeilijk beoordelen of voornoemde beperking verder gaat dan nodig is voor het bereiken van het beoogde doel.

De Raad kan om deze redenen ook moeilijk vaststellen of er sprake is van schending van het EVRM en het IVBPR.” **Extra kosten**

Volgens de RvA brengt het wetsvoorstel extra werk met zich mee voor het Hoofdstembureau om na te gaan welke ingezetenen het betreft, en tevens Nederlanders minder dan vijf achtereenvolgende jaren in het bevolkingsregister van Curaçao ingeschreven staan, zodat die geen stembiljet krijgen uitgereikt.

Dat betekent ook extra kosten voor het land. De memorie van toelichting zwijgt over deze extra kosten. De kosten verbonden aan de initiatiefwet moeten volgens de Raad inzichtelijk worden gemaakt. Ook moet er worden aangegeven hoe deze kosten gedekt zullen worden.

Staten kritisch over gebrek aan informatie toekomst Isla

WILLEMSTAD — Over de toekomst van de Isla-raffinaderij dient meer transparantie door het Multidisciplinaire Projectteam (MDPT) – dat daarmee belast is – te worden gegeven, dit zowel naar het parlement als naar de bevolking toe. Dit was de rode draad in de uiteenzettingen van vier Statenleden tijdens het Staten debat dat gisterochtend na een MDPT-presentatie, vlak voor het ter perse gaan van deze krant aan bod kwamen.

De Centrale Commissievergadering in de Staten, met het verzoek om samen met het MDPT te vergaderen over de gemaakte voorstellen, werd in oktober aangevraagd door drie Statenleden van oppositiepartij MPK. Het MDPT gaf in vogelvucht het tweesporentraject weer waar zij hun werkzaamheden op richten. Het eerste is de optie van modernisering van de raffinaderij, waarbij een reductie van de schadelijke uitstoot wordt beoogd door een overstap op LNG waarvoor een nieuwe gastterminal gerealiseerd dient te worden bij Bullenbaai en waarbij de raffinaderij op de huidige locatie blijft. Werner Wiels, voorzitter van het MDPT gaf aan dat door een overstap op LNG, de uitstoot van CO2 met 22 procent zou verminderen, zwaveldioxide SO2 met 99 procent en fijnstof met 90 procent. Hij gaf aan dat de raffinaderij van vitaal belang is voor Curaçao doordat deze een grote verscheidenheid van producten produceert van stookolie, smeerolie tot kerosine en om deze reden het eiland zich in een vrij unieke positie bevindt. Voor deze omschakeling naar LNG zijn volgens Wiels veel verschillende partijen uit Zuid-, en Noord-Amerika, Azië maar ook investeerders uit andere landen geïnteresseerd. Ook zijn er gesprekken met een Amerikaans-Canadees bedrijf ge-

voerd voor de gastterminal. Voor de levering van ‘crude oil’ wordt PdVSA als partner aangemerkt. Met de overstap op gas zouden voor de aanleg van nieuwe installaties en brandstofdistributie, 4500 tijdelijke banen voor een periode van drie jaar worden geschapen. Gestreefd wordt om hiervoor zoveel mogelijk ‘landskinderen’, ook uit Nederland, aan te trekken. Ook op Aruba en Bonaire zal worden gekeken naar personeel. Het MDPT is bezig met een plan van aanpak en vindt tevens dat de overheid aan de wetgeving bij Bullenbaai en waarbij de raffinaderij op de huidige locatie blijft. Werner Wiels, voorzitter van het MDPT gaf aan dat door een overstap op LNG, de uitstoot van CO2 met 22 procent zou verminderen, zwaveldioxide SO2 met 99 procent en fijnstof met 90 procent. Hij gaf aan dat de raffinaderij van vitaal belang is voor Curaçao doordat deze een grote verscheidenheid van producten produceert van stookolie, smeerolie tot kerosine en om deze reden het eiland zich in een vrij unieke positie bevindt. Voor deze omschakeling naar LNG zijn volgens Wiels veel verschillende partijen uit Zuid-, en Noord-Amerika, Azië maar ook investeerders uit andere landen geïnteresseerd. Ook zijn er gesprekken met een Amerikaans-Canadees bedrijf ge-

ria gaf Wiels gelijk door te stellen dat de discussie tot op nationaal niveau verheven dient te worden, maar dat daarvoor een vereiste is dat er ook voldoende informatie wordt verschaft aan de bevolking omtrent de vorderingen en de stand van zaken. “Nu is er sprake van een black-box. En verder vraag ik mij af of de heer Wiels/het MDPT het mandaat heeft om over belastingvoordelen met investeerders te praten”, aldus Rosaria.

Onafhankelijk Statenlid Glenn Sulvaran vroeg zich af wie de grote hoeveelheid aan benodigde mankracht zal trainen en waar deze 4500 personen huisvesting zouden vinden, ‘in barakken?’. “Stel deze mensen komen over uit Nederland met bijvoorbeeld twee kinderen, waar moeten deze kinderen naar school? Ik maak me ook zorgen om de explosieve situatie in Venezuela. Wat als er ineens Venezolaanse bootvluchtelingen komen, hoe is de impact daarvan in kaart gebracht?” MFK-partijleider en Statenlid Gerrit Schotte verwees meermaals naar een motie van de Staten die in november 2013 werd aangenomen, waarin ondermeer staat dat het MDPT om de drie maanden verslag dient uit te brengen. Schotte vroeg zich af waarom dat in het verleden niet is gebeurd. Zijn vraagstelling zou zich verder meermaals toespitsen op de rol die men voor Venezuela ofwel staatsoliemaatschappij PdVSA weggelegd ziet, waarbij hij het belang van dit land als grote speler op de wereldmarkt omschreef vanwege de enorme reserves aan olie en gas.

Bananenbomen bemesten met zeewier

Foto: Xavora Ricardo-van der Biest

Het sargassum wordt bij elkaar geharkt.

ASENCION — Zeven Amerikaanse studenten zijn in hun tussentrimester naar Curaçao gekomen om onderzoek doen naar het ecosysteem op het eiland. Dit onderzoek richt zich onder meer op het gebruik van sargassum (bruin zeewier) als mest. De groep staat onder leiding van de Curaçaose Javier Diaz, student Marine Science aan de Florida International University. Hij is ook de initiatiefnemer en tevens vrijwilliger bij Stichting Uniek Curaçao.

door **Xavora Ricardo-van der Biest**

De studenten hebben sargassum bij Boka Ascencion verzameld voor verder onderzoek. Volgens Terence Ching, projectleider van Stichting Uniek Curaçao kan het zeewier gebruikt worden als kunstmest,

VVRP-minister fel over klachten over de regering ‘Men moet leren om eigen verantwoordelijkheid te dragen’

WILLEMSTAD — Het is onmogelijk dat de overheid schuldig is aan alles wat er verkeerd loopt op het eiland. Zeker niet aan het gedrag van weggebruikers. De eerste regels van co-existentie staan niet in de wet. Opvoeding van de samenleving is dus essentieel en de Statenleden moeten hieraan bijdragen. Dat benadrukte minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning Suzy Camelia-Römer dinsdag tijdens de openbare vergadering.

De minister is het niet eens met de manier van optreden van de parlementariërs, die volgens haar de verantwoordelijkheid voor alles wat hier fout gaat, bij de overheid willen leggen. “Men moet leren om de eigen verantwoordelijkheid te dragen, de overheid kan niet de schuld van alle negatieve gevolgen van het gedrag van weggebruikers krijgen, alleen omdat er weinig controles zijn.” Volgens Camelia-Römer wordt iemand een goede burger door een goede opvoeding. “Ondanks emancipatie van de vrouw vind ik het fijn als mannen de deur voor me openhouden of mijn zware tas voor me willen dragen. Dat staat nergens in de wet. De eerste regels van co-existentie staan niet in de wet.” De minister vindt het ongepast dat de parlementariërs steeds benadrukken dat de onveiligheid in het verkeer voornamelijk te wijten is aan weinig tot geen verkeerscontroles, de infrastructuur en

dergelijke. “Zo stimuleren wij het voortbestaan van de stelling dat het aan de overheid te wijten is dat men terreinen steelt, zonder vergunning werkt of door rood licht en te hard rijdt. Nò, basta!” Het is onmogelijk om bij elke bocht een patrouille te plaatsen voor controles, voegde de minister toe. Dat kost allemaal te veel geld. “Wij blijven geld verspillen aan controles, door de politie, de douane en de Algemene Rekenkamer, in plaats van in de vorming van onze mensen te investeren. En in plaats dat de Staten de samenleving op de eigen verantwoordelijkheid wijzen, leggen zij tijdens openbare vergaderingen de schuld bij de overheid.” Zo hoorde ze een Statenlid zeggen dat er op het eiland wegen zijn waarop men 120 kilometer per uur mag rijden. “Waar, langs de scholen? Iedereen weet dat men tussen de 30 en de 50 kilometer moet rijden in de bebouwde kom”, merkte ze op.

De minister gaf een voorbeeld om haar stelling over het gedrag en de vorming van de mens te onderbouwen: Ze vernam uit de media dat er in de Kaya Kitrin bij Koraal Specht een a-hygiënische situatie was door beerputwater. In het nieuwsitem werd volgens de minister om hulp van Selikor gesmeekt. Ondanks het feit dat het probleem niet onder haar verantwoordelijkheid valt, wilde de minister de bewoners toch helpen en stuurde medewerkers van Openbare Werken erop af, die ook een beerputtruck hebben ingeschakeld om de beerput leeg te halen. Tijdens de werkzaamheden constateerden de werkers dat de bewoners zelf het probleem hadden veroorzaakt door van alles door te spoelen, zoals damverband, luiers, lepels en olie. “Ik werd geadviseerd om niet in details te treden over wat er is gevonden, omdat dit te hard zou overkomen. Maar wij kunnen dergelijke situaties in de toekomst voorkomen door klare taal met de burgers te spreken, zoals wijlen zuster Monica Kapel dat deed over aids, om de samenleving op te voeden.” Men moet dus stoppen met alleen maar klagen over de overheid en bijdragen aan de vorming van onze burgers, vindt Camelia-Römer.

Jardim op vragen Cooper:

Onvoldoende inspanningen kabinet-Schotte om Curaçao van ‘witwaslijst’ te halen

WILLEMSTAD — Dat Curaçao een plaats kreeg op de Amerikaanse ‘witwaslijst’ door het slechte optreden van het kabinet-Whiteman de laatste drieënhalve jaar, klopt niet. De overheid constateert dat juist in de regeerperiode 2010-2012 geen, c.q. onvoldoende inspanningen zijn verricht om de structuren te versterken en dat sinds eind 2012 de regering intensief de nodige stappen onderneemt om te voorkomen dat Curaçao gebruikt wordt voor witwasdoeleinden. Dat antwoordde minister van Financiën José Jardim (namens onafhankelijk Statenlid Glenn Sulvaran) op vragen van Statenlid Charles Cooper (MAN) begin maart dit jaar, over het Amerikaans financieel en drugsrapport.

Cooper heeft premier Bernard ‘Ben’ Whiteman (PS) in een brief ‘gefeliciteerd’ met de plaats op de Amerikaanse lijst als één van de grootste witwaslanden, omdat dit vol-

gens hem aan diens kabinet te wijten is. Tevens wilde hij een reactie van de overheid op het rapport en of de overheid van plan is een bezwaar in te dienen bij de Amerikaanse

overheid tegen het rapport, indien de overheid het niet eens is met de bevindingen. De lijst wordt elk jaar samengesteld na een onderzoek door International Narcotics Control Strategy Report (INCSR). Curaçao heeft al sinds 2012 een plaats op deze lijst. Minister Jardim corrigeert Cooper in zijn brief. “Het betreft geen lijst van veertien landen zoals Cooper stelt, maar van 67 landen die als zodanig worden aangemerkt. Ook landen als de VS zelf, de VN, alsmede Nederland worden genoemd.” Verder verduidelijkt hij aan het Statenlid dat de definitie van ‘major

money laundering jurisdiction’ niet per se inhoudt dat deze landen witwassen ‘het meest toestaan’, zoals Cooper in zijn brief stelt. De overheid kon op verzoek van Cooper verder niet echt aangeven hoe zij over de conclusie van het rapport denkt, omdat hij niet gespecificeerd heeft op welke conclusie hij duidt. Cooper was kennelijk niet goed geïnformeerd, concludeert Jardim, aangezien hij in zijn vragenbrief naar een incompleet Amerikaans nieuwsbericht verwijst. De minister verwijst vervolgens naar de inspanningen die de overheid heeft gedaan om

Curaçao van deze lijst af te halen. Het rapport meldt dat Curaçao overeenkomsten blijft sluiten met andere rechtsgebieden met betrekking tot belastinginformatie-uitwisseling en dubbele belastingheffing, om belastingfraude, financiering van terrorisme en het witwassen van geld te voorkomen. Ook zijn lokale autoriteiten samen met Nederland met een driejarig programma gestart, bedoeld om economische en financiële criminaliteit te bestrijden. Dit programma resulteerde in diverse huiszoekingen en arrestaties. In maart en novem-

ber vorig jaar heeft Curaçao tevens een nieuwe wet aangenomen inzake witwaspraktijken, alsmede kwetsbaarheden in geldtransactiediensten en de geldwisselsector. Ook de lijst van normatieve indicatoren is vervangen door een categorie van subjectieve indicatoren die flexibel genoeg zijn om aan rapporterende entiteiten voor te leggen, wat als een verdachte of ongebruikelijke transactie kan worden beschouwd, namelijk transacties waarbij sprake is van een reden om te veronderstellen dat ze verband houden met witwassen of het financieren van terrorisme.

Op de vraag of de overheid bevraagd zal indienen, zegt Jardim dat de aanwezigheid van Curaçao op de lijst niet per se betekent dat geen (effectief) beleid wordt gevoerd, doch dat het land kwetsbaar is. “Het betreft een inschatting van het State Department, die onder verantwoordelijkheid van dat departement wordt uitgevoerd.”

De geeigende kanalen zullen bewandeld worden om in overleg – mede gezien hetgeen gesteld is in het rapport – Curaçao van de lijst van ‘countries of primary concern’ verwijderd te krijgen.

Omstanders belemmeren hulpverlening

Foto: AFP/AN

Omstanders belemmeren de hulpverlening

KRALENDIJK — Hulpverleners zijn woensdag, bij een verkeersongeval aan de Kaminda di Rincon, ernstig belemmerd in hun werk. Bij het ongeval, ter hoogte van Kaya Gurubu, waren twee voertuigen betrokken.

Enmaal ter plaatse aangekomen trof de politie een situatie aan waarbij de plek van het ongeval helemaal vol stond met toeschouwers. Hierdoor zijn de sporen van

het ongeval verloren gegaan en heeft technisch onderzoek dus niets opgeleverd. Een slachtoffer had een gebroken been, een ander een gebroken arm. Beiden moesten

naar het ziekenhuis worden vervoerd.

Maar het ambulancepersoneel kon uiteindelijk pas met hulp van een kordon politieagenten rond de brancard de gewonden naar de ambulance brengen. Een grote menigte op de plaats van een ongeval kan

het onderzoek ernstig hinderen en de noodzakelijke hulpverlening belemmeren. Daarom vraagt de politie om rekening te houden met en begrip op te brengen voor het werk van de hulpdiensten. Dit is in het belang van de slachtoffers, die zo snel mogelijk geholpen dienen te worden.

Verdachte overval casino houdt vast aan onschuld

PHILIPSBURG — Twee van de verdachten van een gewapende overval op het Atlantis Casino op 16 november 2014 werden elk veroordeeld tot een gevangenisstraf van zes jaar. De derde verdachte in deze zaak, Kerby Degrammond (20), kreeg dezelfde straf, maar is in hoger beroep gegaan en houdt vast aan zijn onschuld. Het beroep diende donderdag. Tijdens de behandeling van de zaak op 24 juni vorig jaar eiste het Openbaar Ministerie tien jaar tegen Bob A.E. Wilkins (22) en acht jaar tegen de verdachten Chris A. Henry (21) en C.M.B. (22).

C.M.B. werd echter vrijgesproken wegens gebrek aan bewijs. Het OM eiste ook acht jaar tegen Degrammond tijdens zijn zaak, die op 2 december vorig jaar werd behandeld. Tijdens de overval op het casino, die 's middags plaatsvond, werd een veiligheidsbeambte neergeschoten toen hij werd geconfronteerd met de drie gewapende overvallers, die allen waren verkleed als vrouwen en een kassier met een vuurwapen bedreigden. De veiligheidsbeambte, wiens hulp was ingeroepen, werd in zijn benen geschoten toen hij de overvallers confronteerde. Degrammond werd, net als zijn medeverdachten, beschuldigd van diefstal met geweld, bezit van vuurwapens en ammunisie, en van het witwassen van 28.775 dollar, dat met geweld was weggenomen uit het casino. Degrammond is vrijgesproken van de beschuldiging van witwassen en staat nu

alleen terecht voor de eerste twee beschuldigingen. In hoger beroep vertelde hij de rechters dat hij in beroep is gegaan omdat hij 'niet betrokken' was bij de overval. De daders ontkwamen in een gestolen Kia Picanto, die later door de Franse autoriteiten werd teruggevonden in de nabijheid van een container met daarin vrouwenkleren, -sandalen en -pruiken die DNA-sporen van de verdachten bevatten. Degrammond ontkende zijn betrokkenheid bij de overval, maar werd tijdens de zitting geconfronteerd met beelden van de telefoon van een familielid waarop hij gekleed was in een veelkleurige jurk die later tijdens de overval werd gebruikt. Ook zijn DNA werd gevonden tussen de DNA-sporen op de gevonden jurken en pruiken, maar hij beweerde dat hij deze objecten had weggegooid in de buurt van zijn huis, en niet op Frans St. Maarten. "Die man op die foto ben ik, maar ik heb niets te maken met wat er is gebeurd", vertelde hij het panel van drie rechters. Hij ontkende ook dat hij de andere verdachten in deze zaak kende. Plaatsvervangend advocaat-generaal Anton van der Schans stelde dat het OM ervan overtuigd was dat de verdachte een rol had gespeeld in de 'goed geplande' overval, die op klaarlichte dag plaatsvond. "Ze verkleedden zich als vrouwen om zo het casino onopgemerkt binnen te kunnen gaan", zei hij. Volgens hem is de kans dat het DNA niet van de verdachte, maar van iemand anders is, 'zeer klein'. Hij neemt het de verdachte kwalijk dat hij meer-

dere malen voor dezelfde misdaden is veroordeeld en dat hij de overval op het casino pleegde in zijn proeftijd, terwijl hij net voorwaardelijk was vrijgelaten tijdens het uitzitten van een gevangenisstraf van twaalf

maanden. Het OM vroeg het hof om het vonnis tegen Degrammond te handhaven, in het licht van de straffen van zes jaar die aan zijn medeverdachten werden opgelegd. Het gerecht doet op 1 juni uitspraak.

Economische noodtoestand Venezuela verlengd

CARACAS - De Venezolaanse president Nicolas Maduro heeft de economische noodtoestand in zijn land met 60 dagen verlengd. Sinds half januari zijn er in het Zuid-Amerikaanse land maatregelen van kracht waarmee voedsel en andere goederen gerantsoeneerd kunnen worden. De noodtoestand voorziet volgens Maduro ook in 'de nodige maatregelen' om zijn land te beschermen in het geval van een buitenlandse aanval, al gaf hij geen details.

De socialistische regering van Maduro wil voorkomen dat het door de oppositie gedomineerde parlement bezuinigingen doorvoert op sociale programma's. De oppositie gebruikt hiervoor het argument dat de inkomsten uit de olie-export ineen zijn gestort door de scherpe daling van de olieprijs. Venezuela verkeert

in een economische en politieke crisis. Er is een groot tekort aan eerste levensbenodigdheden. Deze week plunderden bendes winkels en namen kippenvlees, meel en zelfs ondergoed mee. Voor vandaag stonden in de hoofdstad Caracas grote demonstraties gepland van zowel regeringsgezinden als de op-

positie. Vooraf werd gevreesd voor geweld. Woensdag liep een protestmars van de oppositie uit op een confrontatie met de politie. De actievoerders wilden afdwingen dat de Nationale Verkiezingsraad haast maakt met het beoordelen van een petitie die de afzetting van de 53-jarige president mogelijk moet maken. Maduro heeft echter gezworen zijn ambt niet op te geven totdat zijn ambtstermijn afloopt in 2019. De oppositie haalde eerder bijna twee miljoen handtekening op om een referendum mogelijk te maken over de positie van Maduro.

Schrijfclub Bonaire

De leden van de Schrijfclub Bonaire schrijven elke week korte verhalen en columns over het leven in de Cariben.
Luisa Maria van Lieshout, docent creatief schrijven bij de bibliotheek en in de gevangenis van Bonaire heeft de Schrijfclub opgericht om haar passie te delen met zoveel mogelijk schrijvers... en lezers.
Een leuk initiatief dat de Amigoe graag wil steunen met een wekelijkse publicatie in deze rubriek.

Nachtbraker

Vier uur in de ochtend en klaarwakker. Aan het gesnurk naast me merk ik dat ik de enige ben die wakker is. Ook de honden zijn in diepe rust. Ik knip het bedlampje aan en por mijn partner in zijn rug. "Hoorde jij ook iets?", vraag ik. Daar is het weer. Dichterbij lijkt het. Mijn partner hoort het nu ook en is, net als ik, meteen klaarwakker. Dan gaat alles in een stroomversnelling. Hij springt uit bed en rent, met alleen een T-shirt aan, naar buiten. Met een bijna lege zaklamp zoek ik struikelend mijn weg in het donker. Lastig als je nachtblind bent. Het zwakke schijnsel van de lamp helpt niet echt. Wat een geluk dat we in de knoei wonen en er geen directe burens zijn. Die zouden vast genoten hebben van dit tafereel. Bij de poort van de voortuin staat een levensgrote reiger. Een van zijn vleugels lijkt gekneusd of gebroken. "Asjeblieft niet weer een asielzoeker die hulp nodig heeft", denk ik bij mezelf. Met zijn machete-achtige

snavel haalt hij onverwacht naar me uit. Ik kan me nog net aan het poortje vastgrijpen en voorkomen dat ik in een cactus val. "Moet er nog bijkomen dat ik cactusstekels uit mijn achterste moet laten halen", brom ik humeurig. "Waarom gebeuren dit soort dingen altijd 's nachts?" Waar gaan we dit beest in godsnaam onderbrengen? De gastenbadkamer lijkt een goede oplossing. Diepvriesgarnalen blijken zijn voorkeur te hebben. Hij heeft een dure smaak. Echter na een paar dagen doen de stank van garnaalresten, en wat Joey zelf nog produceert, ons noodzaken hem naar een hok in de voortuin te verhuizen. Dan, op een nacht, een hels kabaal. Alsof iemand over metalen platen rent. Ik leg niet meteen een link met de reiger en slaap weer verder. De volgende ochtend blijkt hij te zijn vertrokken. Hij kwam in de nacht en verdween in de nacht. Een echte Nachtbraker.

Evelyne van de Poel

Service "Welcome Back" Event.

All Mercedes-Benz owners are cordially invited for the Service "Welcome Back" event and a health check of your vehicle. Yrausquin, the official dealer of Mercedes-Benz in Aruba would like to welcome back all owners of a Mercedes-Benz for the Service "Welcome Back" Event.

During this event you will meet the team, get a personal tour of our new facilities and your vehicle will receive a health check by the Mercedes-Benz Professionals. This Health Check of your vehicle will be courtesy of Yrausquin and Mercedes-Benz.

When: From Wednesday the 25th till Friday the 27th of May 2016 between 8 am and 6 pm, with Friday being the Main Day.

Where: Yrausquin, L.G. Smith Blvd 112, Oranjestad.

* To assure the best service to you and your vehicle, we would prefer for you to make an appointment as soon as possible at telephone number 524 4444 or e-mail address info@yrausquin.com

Mercedes-Benz

The best or nothing.

YRAUSQUIN, L.C. Smith Boulevard 112, Oranjestad, Aruba .
Tel: (297) 524 4444 / Fax: (297) 582 6661 / e-mail: info@yrausquin.com / www.yrausquin.com

VN: 7000 vrouwen ontvoerd in Nigeria

ABUJA — De coördinator humanitaire zaken van de VN in Nigeria, Fatma Samoura, denkt dat mogelijk zeventuizend meisjes en vrouwen gevangen worden gehouden door islamistische terroristen.

Amnesty International gaat uit van ten minste tweeduizend slachtoffers. Zij worden uitgehuwelijkt of als seks-slavinnen gehouden. De ontvoerde vrouwen worden ook ingezet voor wapentransport en zelfs gedwongen tot zelfmoordaanslagen. De belangrijkste terreurorganisatie in het gebied, Boko Haram, ziet het als een religieuze plicht om andersgelovigen te onderwerpen. Hun internationaal beruchte actie is de aanval op een school in Chibok, in het noordoosten van Nigeria, waarbij meer dan tweehonderd meisjes uit de slaapzaal werden gesleept en meegenomen.

Maar weinig gijzelaars slagen erin te ontsnappen. De vijftienjarige Aisha Moussa is een gelukkige uitzondering. Ze viel in februari 2015 met andere jonge, christelijke lotgenotes in handen van Boko Haram. “Ik werd tot mijn middel ingegraven. Ze wilden me dwingen me tot de Islam te bekeren”, vertelt ze in een opvangkamp in Minawao. Na drie weken kwelling gaf ze haar verzet op. Ze zwoer het christendom af en trad in het huwelijk met een fundamentalist van in de dertig. “Veel andere meisjes trof hetzelfde lot. Enkelen waren pas acht jaar oud.” Overdag werden ze tewerkgesteld op

de uitvalsbasis van Boko Haram. “Waar we het meest bang voor waren, was de terugkeer van onze mannen ‘s avonds. Dat betekende mishandeling en verkrachting onder bedreiging van een pistool”, zegt Moussa met tranen in de ogen. Na maanden gevangenschap lukte het haar om ‘s nachts even aan de aandacht te ontsnappen en te vluchten. Ze liep tien dagen door het woud in het grensgebied met Kameroen, waar ze werd opgevangen door legereenheden. Die brachten haar naar een vluchtelingenkamp, waar ze nog altijd niet wordt vertrouwd als mogelijke ‘Boko Haram-spionne’. “Ik word behandeld alsof ik een besmettelijke ziekte heb. Wanneer ik binnenkom, draait iedereen zich om. Toch ben ik blij dat ik nu hier zit.”

Inwoners Rennes gevraagd centrum te mijden

RENNES — Na de rellen van gisteren heeft de prefect in de Bretonse hoofdstad Rennes, Patrick Dallennes, opgeroepen vandaag vanaf het middaguur het centrum van de stad te mijden. Dallennes heeft gewaarschuwd dat een aangekondigde betoging in de middag in het centrum verboden was en dat hij hard zou optreden tegen eventuele demonstranten. Toch zijn er naar schatting driehonderd betogers naar het centrum van Rennes gegaan, meldde de krant *Ouest-France*.

Rennes is een van de steden waar de sociale onrust over een nieuwe arbeidswetgeving uit de hand is gelopen. Gisteravond begon een demonstratie er rustig, maar in de loop van de avond raakte een groeiend aantal jonge rslchoppers in het centrum slaags met de politie. De rslchoppers richtten grote vernielingen aan. De

betoging van gisteren richtte zich tegen de ontruiming door de politie van een gemeentelijk centrum dat twaalf dagen lang door betogers als ‘het Huis van het Volk’ was bezet. De bezetting van het Huis was in het kader van de acties tegen de aanpassing en vereenvoudiging van de uiterst gecompliceerde arbeidswetge-

ving. Volgens de autoriteiten in Rennes had het geweld van gisteren niets meer met politieke onvrede te maken. Er zijn vijf arrestaties verricht. Minister van Economische Zaken Emmanuel Macron poogde de omvangrijke wetwijzigingen door het parlement te loodsen. De weerstand onder de eigen socialistische gelederen was echter zo groot dat hij daar afgelopen dinsdag van af zag. Veel linkse Fransen vrezen dat de vereenvoudiging rechten van werknemers ondermijnt. De regering besloot de wet via een truc af te kondigen. Daarmee geldt de wet zo lang er geen motie van wantrouwen over wordt aangenomen.

Oppositieleider Uganda aangeklaagd

KAMPALA — De Ugandese oppositieleider Kizza Besigye is aangeklaagd wegens hoogverraad, omdat hij de verkiezingsoverwinning van president Yoweri Museveni betwist en zichzelf tot ‘alternatieve president’ heeft uitgeroepen. Dat heeft een regeringswoordvoerder vandaag gezegd.

De aanklacht betekent een aanzienlijke escalatie in de reeks confrontaties tussen de regering en de oppositieleider, die al meerdere keren is opgepakt en de autoriteiten heeft beticht van mishandelingen en intimidatie. De aanklacht zou kunnen leiden tot de doodstraf. Museveni, die al dertig jaar aan de macht is, werd afgelopen donderdag opnieuw geïnstalleerd, na zijn omstreten verkiezingsoverwinning in februari. Om protestdemonstraties te voorkomen blokkeerden de autoriteiten deze week Facebook, Twitter, Whatsapp en andere social media. Besigye zelf werd woensdag in de hoofdstad Kampala opgepakt en naar Moroto gebracht, op 500 kilometer van de hoofdstad bij de grens met Kenia. Daar

Foto: AFP/Isaac Kasuruni

De Oegandese oppositieleider Kizza Besigye werd vandaag gearresteerd en beschuldigd van verraad. werd hij gisteren laat aangeklaagd. “Hij heeft openlijk de intentie uitgesproken om deze regering ten val te brengen, dat is tegen de grondwet”, zei regeringswoordvoerder Shaban Bantariza. Een functionaris van de parltij van Besigye, het Forum voor Democratische Verandering (FDC), gaf toe dat er een ceremonie was gehouden waarbij hun kandidaat was beëdigd als president. Een video daarvan werd online gezet. Museveni won de verkiezingen met 60 procent van de stemmen, tegen 35 procent voor Besigye. De oppositieleider wijst de uitslag van de

hand en wil een internationaal onderzoek naar de gang van zaken. Sinds de verkiezingen op 18 februari had hij de meeste tijd huisarrest. Besigye werd in 2005 ook al aangeklaagd wegens hoogverraad, maar toen was er volgens een rechter onvoldoende bewijs.

Sport

Kastaneer doet NAC pijn met FC Eindhoven

Willem II zet eerste stap naar lijfsbehoud

ALMERE — Willem II heeft gisteren het eerste stapje gezet naar lijfsbehoud. De nummer zestien van de eredivisie begon de nacompetitie met een benauwde overwinning bij Almere City FC: 0-1.

Erik Falkenburg maakte na een kwartier het enige doelpunt in Almere, waar de thuisclub verzuimde een van de vele kansen te benutten. De Tilburgse formatie pakte in de laatste weken van de reguliere competitie nauwelijks meer punten en eindigde daardoor onder de streep, met één punt minder dan Excelsior.

In de andere halve finale won FC Eindhoven de eerste confrontatie met NAC Breda. Gervane Kastaneer, aanvaller van Curaçaose bloede, maakte twintig minuten voor tijd het enige doelpunt in het volgepakte en sfeervolle Jan Louwersstadion: 1-0. Eindhoven, dat als vierde eindigde in de Jupiler League, deelde zodoende de eerste tik uit in het tweeluik met de fa-

voriete ploeg uit Breda om een plek in de finale van de play-offs. De winnaar van deze confrontatie speelt in de ‘finale’ tegen Willem II of Amere City FC.

In de andere groep wist Go Ahead Eagles in een kolkende Adelaarshorst het verlangen naar een snelle terugkeer naar de Eredivisie met een zege te onderstrepen. De thuisclub uit Deventer versloeg voor eigen publiek VVV-Venlo met 1-0. Leon de Kogel was de gevierde man in Deventer. De spits benutte in de 87e minuut een strafschop, nadat Randy Wolters onderuit was gegaan in het zestienmetergebied. Bryan Smeets bezorgde De Graafschap een goede uitgangspositie voor een plaats in de finale van de play-offs om promotie en

Foto: FC Eindhoven

Gervane Kastaneer zorgde gisteren voor het winnende doelpunt tegen het favoriet geachte NAC.

degradatie. De middenvelder tekende voor de enige treffer van zijn ploeg in de uitwedstrijd tegen zijn oude club MVV Maastricht: 0-1. Smeets vestigde voor de tweede keer binnen een week de aandacht op zich. De nummer veertien van

De Graafschap voorkwam afgelopen zondag met een raak schot dat Ajax kampioen werd in Doetinchem (1-1). In een sfeervol stadion De Geusselt in Maastricht kopte hij gisteren in de 81e minuut enigszins gelukkig raak via een tegenstander.

Dumoulin behoudt roze trui

FOLIGNO — Wielrenner André Greipel heeft gisteren ook de zevende etappe van de Ronde van Italië gewonnen. In de nauwe straten van Foligno was de Duitser de snelste in de massasprint. Greipel won ook al de vijfde etappe. Hij bezorgde zijn

Belgische ploeg Lotto-Soudal de derde ritzege op rij in de Giro. Teamgenoot Tim Wellens schreef donderdag de zesde etappe op zijn naam. Tom Dumoulin finishte keurig in het peloton en startte vanmorgen opnieuw in de roze leiderstrui.

Van Gaal wil transfermarkt op

MANCHESTER — Trainer Louis van Gaal wil komende zomer de transfermarkt op voor Manchester United. “Ik denk dat we een goede verdediging hebben”, vertelde hij gisteren tijdens zijn wekelijkse persconferentie. “We moeten wel meer scoren,

dat heb ik aan het begin van het seizoen al aangegeven. We hebben creatieve aanvallers nodig. Het is belangrijk dat we dat in de zomer gaan regelen.” Van Gaal gaf de afgelopen twee jaar al bijna 300 miljoen euro uit bij United.

Vierde tijd Verstappen in derde training

BARCELONA — Max Verstappen heeft vandaag de derde en laatste vrije training voor de Grand Prix van Spanje afgesloten met de vierde tijd. De achttienjarige Nederlander zette 1.23,719

op de klok als snelste tijd. De snelste man vanochtend was Nico Rosberg in 1.23,078. De Duitser heeft alle races dit seizoen gewonnen en gaat met de maximale score van honderd punten

aan kop in het WK. Vorige week maakte Verstappen onverwachts de overstap van Toro Rosso naar het hoofteam van Red Bull. Hij wisselde van stoeltje met de Rus Daniil Kviat. Verstappen

was zaterdag in zijn nieuwe bolide voor het eerst sneller dan zijn nieuwe teamgenoot bij Red Bull, Daniel Ricciardo. De Australiër had in de derde training de vijfde tijd: 1.23,816.

FOR SALE

A 60 year family business
Construction Company:
Oduber Contractor N.V.

For more info call 5922155,
5946566 or 5845566

email:info@odubercontractor.com

Instituto Medico San Nicolas (ImSan) heeft als doelstelling het aanbieden en bevorderen van optimale medische zorg van klinische, poliklinische en ambulante aard en de toegankelijkheid daarvan voor alle burgers.

ImSan zoekt per direct ten behoeve van de huisartsopleiding een gedragswetenschappelijk docent

De huisartsopleiding van ImSan organiseert de vervolgopleiding tot huisarts in samenwerking en onder auspiciën van de VU te Amsterdam. Er zijn drie docenten: twee huisartsen en een gedragswetenschapper. Het curriculum is competentiegericht. Het onderwijs, zowel aan aios als aan opleiders wordt vraag gestuurd vormgegeven.

Functie inhoud:

De docent verzorgt de vastgestelde en specifieke onderwijsprogramma’s, is verantwoordelijk voor de uitvoering van toetsing en voortgangsadvisering en begeleidt de aios en het koppel aios-(huisarts)opleider. De gedragswetenschapper docent werkt samen met een huisartsdocent.

Functie eisen:

Wij vragen een universitair opgeleide psycholoog, psychotherapeut of pedagoog, die beschikt over de volgende competenties:

Agogisch handelen: realiseert een constructief leerklimaat.
Didactisch handelen: realiseert evenwichtig en uitdagend onderwijs, beoordeelt resultaten en adviseert over de voortgang.
Professionaliteit: geeft blijk van investering in de eigen professionele ontwikkeling.

Het betreft een functie voor maximaal 8 uur per maand, inclusief de voorbereiding.

Voor inlichtingen omtrent deze functie dient de sollicitant(e) zich te wenden tot de coördinator Huisartsopleiding e-mail adres r.odijk@imsan.aw

Euro

Positief

AMSTERDAM — De Amsterdamse beurs veerde gistermiddag op, na meevalende cijfers over de Amerikaanse winkelverkoop. Ook de andere beurzen in Europa zetten verliezen om in winsten. Op Beursplein 5 stond het aandeel BAM wel weer flink in het rood. Ook verzekeraars beleefden een slechte dag. De AEX-index steeg omstreeks 15,45 uur 0,3 procent tot 432,36 punten. De MidKap stond vlak op 635,74 punten. De graadmeters in Londen, Parijs en Frankfurt stegen 0,1 procent tot 0,9 procent. Verzekeraars behoorden ook tot de verliezers. Nationale-Nederlanden (NN) was in de AEX de grootste daler met een min van 1,7 procent. In de MidKap zakte Delta Lloyd 1,4 procent. Aegon herstelde wat van de stevigte tik van donderdag na slechte kwartaalcijfers, en won 0,8 procent. Digitaal beveiligder Gemalto steeg 4,4 procent en ASML won 1,7 procent. Ook hoofdfondsen Unibail-Rodamco en ABN Amro stonden aan de goede kant van de streep. Vastgoedbedrijf Eurocommercial Properties zag zijn resultaten in de eerste negen maanden van het gebroken boekjaar verbeteren. Het aandeel steeg 1 procent. Bij de kleinere fondsen verloor Beter Bed 0,4 procent. De euro was 2,015 gulden waard, tegen 2,026 gulden bij het slot van de Europese beurzen donderdag. De prijs van een vat Amerikaanse olie daalde 0,8 procent tot 46,32 dollar. Brentolie werd 0,6 procent goedkoper op 47,76 dollar per vat.

Wall Street

In het rood

NEW YORK — De beurzen in New York zijn vandaag lager gesloten. Naarmate de sessie vorderde, zakten de koersen verder weg. Enkele grote winkelbedrijven leverden stevig in, ondanks positieve nieuwe cijfers over onder meer de winkelverkoop in de Verenigde Staten. De Dow-Jonesindex eindigde 1,1 procent lager op 17.535,32 punten. De bredere S&P 500 zakte 0,9 procent tot 2046,61 punten. Schermenbeurs Nasdaq noteerde 0,4 procent in de min op 4717,68 punten. Wal-Mart verloor 2,9 procent en was daarmee de grootste daler in een vrijwel geheel roodgekleurde Dow. Vrijdag kwam opnieuw een retailer met tegenvallende resultaten naar buiten: J.C. Penney. Het bedrijf presteerde afgelopen kwartaal beneden verwachting en leverde op de beurs 2,8 procent in. Concurrent Nordstrom, die een dag eerder al terrein verloor na zwaar teleurstellende resultaten, kelderde meer dan 13 procent. De Amerikaanse overheid presenteerde wel meevalende cijfers over de sector. Zo bleken de winkelverkoop in april het sterkst toegenomen in een jaar tijd. Het sentiment op Wall Street voelde echter ook enige druk van de dalende olieprijs. Oliereuzen Chevron en ExxonMobil liepen tot 1,4 procent terug. De prijs van een vat Amerikaanse olie daalde 0,9 procent tot 46,27 dollar. Brentolie werd 0,6 procent goedkoper op 47,78 dollar per vat. Andere dalers waren onder meer Caterpillar, DuPont, Boeing en General Electric, met verliezen tot 2,3 procent. Ook banken als Wells Fargo en Citigroup speelden beurswaarde kwijt. Van de grote fondsen was technologiebedrijf Intel met een plus van 0,5 procent een van de weinige stijgers. Het aandeel Apple dat donderdag nog 2,4 procent onderuit ging, won 0,2 procent. Chipmaker Nvidia schreefde zijn verkoopverwachtingen op en won meer dan 15 procent. Pepsico verloor 1,8 procent nadat Tripan Fund Management zijn belang in de frisdrankmaker dumpte.

FedEx heeft bijna 90 procent TNT in handen

MEMPHIS/HOOFDDORP — De Amerikaanse pakketvervoerder FedEx heeft bijna 90 procent van zijn Nederlandse branchegenoot TNT in handen. Dat maakt de twee bedrijven bekend in een gezamenlijke verklaring.

FedEx bezit na het sluiten van de aanmeldingstermijn in totaal 88,4 procent van de aandelen TNT. Het concern zal niet later dan 19 mei bekendmaken of het bod op TNT gestand wordt gedaan.

In april vorig jaar bleek dat FedEx zijn branchegenoot wilde overnemen, in augustus werd het bod formeel gelanceerd. FedEx betaalt 8 euro per aandeel, waarmee TNT wordt gewaardeerd op

4,4 miljard euro. De aanmeldingstermijn werd overigens enkele keren verlengd, vanwege mededingingsonderzoeken. De partijen hebben eerder aangegeven dat het bod gestand zou worden gedaan als meer dan 80 procent van de stukken is aangemeld. Onlangs ging ook het Chinese ministerie van Handel

onvoorwaardelijk akkoord met de deal, waardoor FedEx alle vergunningen binnen had die nodig waren om TNT in te lijven. De Europese en Amerikaanse mededingingsautoriteiten stemden eerder al in. De toezichthouder in Brazilië ging, na extra onderzoek dat door concurrent UPS was aangevraagd, eveneens akkoord.

Volkswagen snijdt in bonussen personeel

WOLFSBURG — Volkswagen brengt de jaarlijkse bonussen voor circa 120.000 medewerkers met bijna een derde terug. Dat maakte het concern gisteren bekend, nadat er de afgelopen tijd veel rumoer was ontstaan over beloningen bij de autobouwer. De sjoemelsoftware-affaire waar Volkswagen vorig jaar in verzeild raakte, heeft de onderneming diep in de rode cijfers doen belanden.

De werknemers die recht hebben op het extraatje krijgen over het jaar 2015 nu een bonus van 3950 euro. Over 2014 werd per persoon nog 5900 euro uitgekeerd. De afgelopen maand kreeg Volkswagen veel kritiek over zich heen toen bekend werd dat twaalf huidige en voormalige bestuurders bij elkaar recht hebben op 63,2 miljoen euro aan bonussen over vorig jaar. Investeerders riepen Volkswagen op zijn bonusbeleid radicaal te herzien. Nu blijkt dat het bedrijf aan de bonussen voor de 120.000 medewerkers nog eens 474 miljoen euro kwijt is. Dat is ongeveer zeven keer zoveel

Foto: Shutterstock

Volkswagen belandde in de rode cijfers en gaat daarom de jaarlijkse bonussen met een kwart miljard euro terugbrengen. Het bedrijf heeft daarnaast ook veel geld gereserveerd om alle vervolgschade af te kunnen wikkelen.

als aan dividend wordt uitgekeerd. Dat de autofabrikant het personeel toch wil blijven belonen met een bonus is omdat de werknemers de laatste tijd onder moeilijke omstandigheden moesten werken. Dat vereiste veel

inzet, aldus het concern. Volkswagen kwam vorig jaar zwaar in de problemen door het dieselschandaal, waarbij bleek dat het concern dieselauto's jarenlang als milieuvriendelijker aan de man bracht dan ze daadwerkelijk

zijn. Het bedrijf heeft inmiddels al ruim 16 miljard euro gereserveerd om de ontstane schade af te wikkelen. Aandeelhouders zagen de waarde van hun beleggingen in Volkswagen daarbij stevig dalen.

Opel op matje geroepen in Duitsland

FRANKFURT — Opel moet voor een Duitse onderzoeksmissie verschijnen, nadat opnieuw berichten over verdachte uitstootgegevens van dieselwagens van de autobouwer naar buiten zijn gekomen. Dat heeft de Duitse minister van Transport Alexander Dobrindt gisteren laten weten.

Uit metingen van milieulobbyclub DUH blijkt dat Opel mogelijk heeft gesjoemeld met emissiewaar-

den van zowel Zafira's als Astra's. DUH onderzocht meerdere modellen en trok vervolgens aan de bel om-

dat 'alarmerende' emissiewaarden werden geconstateerd.

Het is niet voor het eerst dit jaar dat Opel door DUH wordt beschuldigd. Eerder betrof de kritiek echter alleen Zafira's. De autofabrikant benadrukte vandaag opnieuw niets met de hele

sjoemelsoftware-affaire te maken te hebben. Ook tegenwoordigers van Fiat hebben volgens Dobrindt een uitnodiging gekregen voor de zitting. Het is nog onduidelijk om welke reden de Duitse toezichthouders met het Italiaanse merk willen praten. Fiat heeft nog niet gereageerd.

Curaçaos IT-platform beste small chapter van de wereld

WILLEMSTAD — Het IT-platform Isaca Curaçao is uitgeroepen tot beste small chapter van de wereld. Tijdens de internationale Isaca Chapter Leadership-conferentie in Lissabon mocht Isaca Curaçao-voorzitter Cai Walters onlangs de prijs in ontvangst nemen voor de beste small chapter van Noord-Amerika. De verrassing was groot toen Isaca Curaçao uit alle categorieën ook tot beste small chapter van de wereld werd uitgeroepen.

Tijdens een goed bezochte businesslunch in het Marriott hotel op Piscadera konden de Isaca Curaçao-leden en aanwezigen de twee trofeeën bewonderen en werden de toekomstplannen ontvouwd. Zo zal er nauwere samenwerking komen op regionaal niveau met chapters uit Trinidad, Jamaica, Bermuda en Florida. "Dit biedt voordelen voor ons allemaal. We promoten elkaars activiteiten en Isaca-leden in het Caribisch gebied kunnen deelnemen aan de trainingen en opleidingen die in de regio geboden worden. Dit jaar gaan we veel aandacht besteden aan cyber security", aldus Walters. Ginalda Richardson gaat de basistraining uit het Cyber Security Nexus-programma van Isaca verzorgen, waar

Vlnr: Matt Loeb, ceo Isaca, Cai Walters, voorzitter Isaca Curaçao en Christos Dimitriadis, voorzitter Isaca International.

ook de studenten van de University of Curaçao (UoC) van mee kunnen profiteren. Bestuurslid en tevens UoC-professor Marco la Cruz co-

ordineert het programma. Een groep lokale security specialisten zal lunches organiseren, waarbij kennis wordt overgedragen aan

een breder publiek. In oktober houdt Isaca Curaçao een conferentie met internationale sprekers gericht op cyber security.

‘Sjoemelstaal in scheurtjesreactoren’

BRUSSEL — De omstre-den Belgische kernreactoren in Tihange en Doel bevatten mogelijk stalen onderdelen die niet aan de normen voldoen. Dat berichtte vandaag de krant De Tijd. De onderneming die de kernenergiecentrales exploiteert, Engie Electrabel, liet vandaag weten onderzoek naar deze bewering af te wachten, volgens persbureau Belga.

De Tijd heeft het over 'sjoemelstaal' dat zou zijn gebruikt in de reactoren die door een reeks andere problemen al de weinig eervolle bijnaam 'scheurtjesreactoren'

hebben gekregen. Volgens De Tijd komt het staal, dat mogelijk voor een deel niet deugt, uit de Franse staalfabrieken in Le Creusot. Daar is de Franse kerncentralebouwer Areva neergestreken. Die zou staal uit Le Creusot hebben gebruikt waarvan de opgegeven kwaliteitsgegevens niet klopten. Areva heeft eerder erkend dat er onregelmatigheden met stalen onderdelen zijn vastgesteld. Die zitten voor een deel in Franse reactoren verwerkt, maar ook in buitenlandse, zoals het reactorvat van Tihange 1 uit de jaren zeventig of het recent geïnstalleerde deksel dat is gezet op het reactorvat van Doel 4.

Honda roept meer auto's terug om airbags

TOKIO — Honda Motor gaat wereldwijd nog eens 21 miljoen auto's terugroepen naar de garage om de airbags te vervangen. Dat maakte de op twee na grootste autofabrikant van Japan gisteren bekend bij de publicatie van de jaarcijfers.

De airbags zijn gemaakt door het Japanse bedrijf Takata. Vanwege een defect kunnen de airbags ontploffen, waardoor er stukjes metaal en plastic door de auto kunnen vliegen.

Daardoor zijn zeker al tien mensen om het leven gekomen. Honda haalde eerder al miljoenen auto's terug om airbags te vervangen. Ook andere bedrijven, zoals Toyota, Nissan, Volkswagen en Daimler, hebben auto's teruggehaald vanwege problemen met de airbags van Takata. In verband met de kosten voor de terugroepacties zag Takata. Vanwege een defect kunnen de airbags ontploffen, waardoor er stukjes metaal en plastic door de auto kunnen vliegen.

Audi-manager gaat productie Tesla leiden

PALO ALTO — De elektrische autofabrikier Tesla haalt een voormalig topman van Audi, Peter Hochholdinger, naar Californië om de productie van de Tesla-auto's te leiden en flink op te voeren. Dat heeft het Amerikaanse autobedrijf vandaag laten weten.

Hochholdinger gaat op een niet nader genoemd tijdstip aan het werk als vicepresident belast met de productie. Hij was dat 22 jaar lang bij Audi en voerde er onder meer

de productie van de modellen A4, A5 en Q5 op. Bij Tesla komt er eind 2017 een nieuwe auto uit de fabriek, model 3. Daar zijn al 400.000 belangstellenden voor, maar dat aantal overstijgt het totale aantal auto's dat Tesla tot dusverre heeft gemaakt. Vorig jaar vervaardigde Tesla slechts 50.000 wagens. Met het animo voor model 3 moet de productiecapaciteit in 2018 al naar 500.000 auto's. In 2020 hoopt Tesla een miljoen elektrische auto's te kunnen afleveren.

NEW YORK			AMSTERDAM		
	13-May			13-May	
DOW JONES	17535.32	-1.05%	AEX	430.84	-0.01%
S&P 500 INDEX	2046.61	-0.85%	ARCELOMITTAL	4.11	-0.68%
NASDAQ	4717.68	-0.41%	AEGON NV	4.32	0.96%
AMAZON.COM INC	709.92	-1.12%	AHOLD NV	19.65	1.76%
APPLE INC	90.52	0.20%	AKZO NOBEL	61.37	0.64%
BAIDU INC-SPADR	158.75	-0.95%	ASML HOLDING NV	81.30	1.74%
BERKSHIRE HATH-B	141.40	-1.33%	DSM (KONIN)	52.75	0.08%
CITIGROUP INC	43.11	-2.02%	HAL TRUST	187.41	-0.05%
COCA-COLA CO	45.35	-1.05%	HEINEKEN NV	82.38	-0.23%
WALT DISNEY CO	100.52	-1.17%	ING GROEP NV	10.43	0.72%
3D SYSTEMS CORP	12.13	-0.41%	KPN (KONIN) NV	3.50	0.86%
EBAY INC	23.78	0.85%	KONINKLIJKE PHIL	23.01	0.24%
FACEBOOK INC-A	119.81	-0.39%	RANDSTAD HOLDING	45.55	0.15%
GENERAL ELECTRIC	29.64	-1.50%	RELX NV	14.99	0.60%
ALPHABET INC-A	724.83	-0.45%	ROYAL DUTCH-SHA	22.19	0.05%
HP INC	11.50	-0.52%	TOMITOM	7.50	0.97%
HOME DEPOT INC	133.13	-0.79%	TOTAL SA	42.82	0.13%
INTEL CORP	29.91	-0.50%	UNILEVER NV-CVA	39.46	0.80%
JOHNSON&JOHNSON	113.56	-0.59%	W.P. STEWART HOL	309.38	-0.01%
LINKEDIN CORP-A	127.04	0.11%	SCOTTIBANK FUNDS	12-May	
MICROSOFT CORP	51.08	-0.83%	MONEY MARKET	13.0891	0.00%
PROCTER & GAMBLE	81.23	-1.43%	US DOLLAR BOND	2.6887	-0.20%
ROYAL DUTCH-ADR	48.64	-2.21%	GLOBAL GROWTH	2.3482	-0.79%
STARBUCKS CORP	55.52	-0.85%	US GROWTH	12.5764	0.34%
TWITTER INC	14.10	-0.14%	CANADIAN GROWTH	2.5273	-0.06%
WAL-MART STORES	64.94	-2.88%	FUNDS	12-May	
WHOLE FOODS MKT	30.30	-0.69%	BGF CONT EUR FLEX	22.63	0.40%
EXCHANGE TRADED FND	13-May		BGF EMKT BOND	16.19	0.37%
ALERIAN MLP - AMLP	11.90	-0.58%	BGF FIX INC GBL OP	13.10	0.08%
ISH GBL HY BD - GHYG	46.94	-0.97%	BGF GBL ALLOCATION	48.79	-0.12%
ISH IBOXX HY BD - HYG	82.78	-0.44%	BGF USD CORE BOND	17.08	0.06%
ISH SELECT DIV - DIVY	81.75	-0.87%	BGF USD HI YIELD BND	27.83	0.29%
ISH MSCI EMKT - EEM	32.27	-1.80%	TEMPLETON GBL BND	22.33	0.54%
ISH MSCI PAC - EPP	38.48	-1.38%	TEMPLETON ASIAN SM	39.10	-0.13%
ISH RUSSELL - INV	120.31	-0.83%	CURRENCIES	13-May	
ISH S&P 500 - SPY	114.63	-0.66%	YENUSD	108.8700	-0.07%
ISH EUROPE - IEV	38.81	-1.02%	EURUSD	1.1294	-0.81%
POWERSH-QQQ	105.50	-0.37%	CANUSD	1.2934	0.83%
POWERSHARES DB C	14.48	-0.14%	GBPUSD	1.4366	-0.68%
SPDR S&P INT DIV-DWX	34.65	-1.53%	COMMODITIES	13-May	
SPDR S&P MID 400	262.18	-0.99%	OIL WTI	46.37	-0.71%
SPDR S&P 600 S&A	96.79	-0.85%	GOLD	1273.07	0.74%
VANGUARD REIT - VNQ	84.40	-0.89%	SILVER	17.1110	0.79%
WSDOMTR JAP H-EQ-DXJ	42.17	-1.52%	WHEAT	468.0000	1.96%

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB
MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: phis@mch-bank.com, website: www.mch-bank.com/phis

Drijvend plezierpaleis begonnen aan eerste tocht

De Harmony of the Seas is het grootste cruiseschip ter wereld met een lengte van 362 meter, 16 dekken en 2400 man personeel die nodig zijn om het de 6360 passagiers naar de zin te maken. Wie het enorme vaartuig in de breedte oversteekt, is 66 meter onderweg. De kosten voor deze drijvende vakantiewoning bedragen naar schatting bijna een miljard dollar. Dat bedrag wordt opgehoest door de Amerikaanse eigenaar, Royal Caribbean Cruises, die flink wil uitpakken.

Aan boord kan men golfen en surfen, alsmede een casino, zwembaden, een winkelstraat, een park en een theater met liefst 1400 zitplaatsen bezoeken. In een van de bars kan de dorstige passagier zijn drankje bestellen bij robots. Als de grootste trekker wordt de waterglijbaan beschouwd, die langs tien verdiepingen van het schip afdaalt.

Ongeveer 2500 werknemers van de werf in het Franse Saint Nazaire werkten bijna drie jaar om de Har-

mony of the Seas te bouwen. Voordat het schip de oversteek richting Amerika maakt, doet het enkele

Europese steden aan. Op 24 mei meert het af in de Wilhelminahaven in Rotterdam.

Ellende van de wachtrij is razend populair

De wachtrijen op de luchthavens dijen steeds verder uit. Een gefrustreerde passagier op de luchthaven Chicago Midway liep met zijn camera langs zo'n rij. Hij begon binnen bij de balie en eindigde buiten.

Het filmpje was meteen een enorme hit op internet; in een dag tijd bekeken 600.000 mensen gretig de ellende van anderen. De omroep ABC 7 Chicago schatte de wachttijd van de queue op een uur, maar de

kijkers houden het op twee uur. De rij eindigde namelijk pas helemaal op de parkeerplaats, lieten lotgenoten weten. Door de vele veiligheidsmaatregelen op luchthavens lopen de wachttijden

overal op, maar door een tekort aan personeel dat de controles moet uitvoeren, verergert dat nog. Ook op Schiphol groeien de rijen wachtenden door een tekort aan marechaussees die de paspoorten controleren.

Bejaarde roeit van New York naar Londen

De zeventigjarige Stein Hoff stapt zondag in New York in zijn roeiboot en hoopt er, na ongeveer drie maanden, in Londen weer uit te stappen. De 'bejaarde' Noor heeft er dan, afhankelijk van de stroming, een reis van tussen de 4500 en 5400 kilometer op zitten. Hoff treedt in de voetsporen van de Amerikanen van Noorse afkomst George Harbo en Gabriel Samuelsen, die de tocht in hun boot Fox al in 1896 maakten. Zij waren de

eersten die dat kunststukje volbrachten. Sindsdien is de tocht herhaald door slechts een handjevol mensen en die waren allen een stuk jonger dan de Noor.

Stein Hoff's boot meet iets meer dan zeven meter en heet toepasselijk Fox II. Aan boord is er navigatieapparatuur, een radio en drink- en kookgerei. Als er iets fout gaat, kan de gepensioneerde arts Hoff naar zijn satelliet-telefoon grijpen.

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

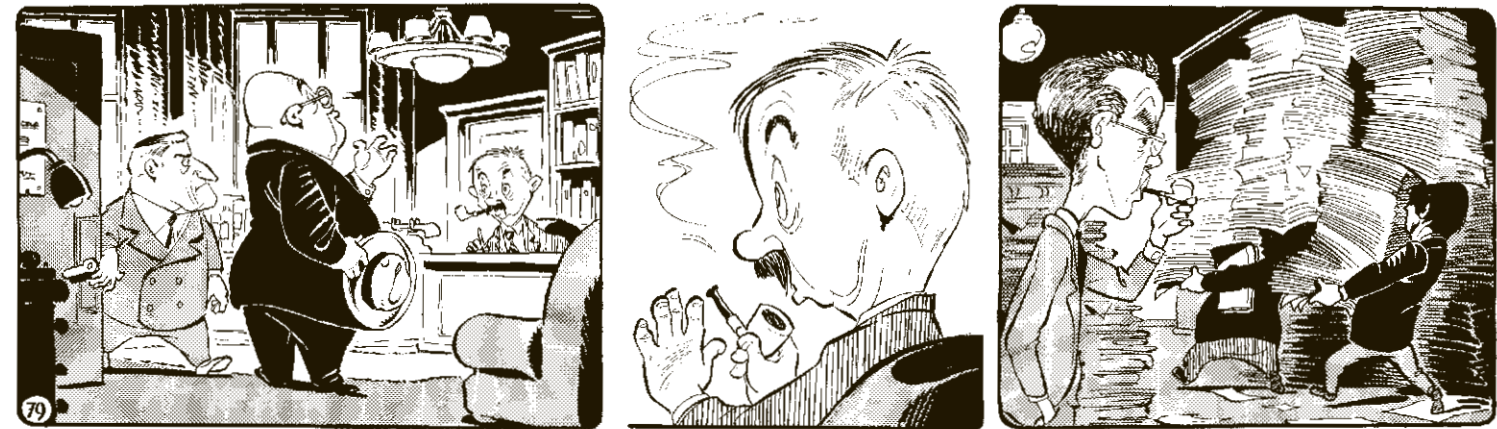
Een jubileum, diploma of benoeming te melden ?
Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar :
arubaredactie@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad
Bel: 583 5400 – Primavera 1-B
Ma –Vr 8 am – 5 pm
STOP Huiselijk geweld!

Koning Hollewijn en de Worteltrekker

Door Marten Toonder

Minister Dreutel had na een poosje de robot Worteltrekker onder de hoede van de minister van Financiën achtergelaten, want hij moest tenslotte ook zijn gewone dagprogramma afwerken en een van de eerste punten was de ontvangst van enige fractieleiders die nu al een uurtje op hem zaten te wachten. 'Het spijt me, dat ik te laat ben, heren', sprak hij. 'Er was echter een onvoorziene ontwikkeling, die mijn schema in de war heeft gestuurd.' 'Dat kan gebeuren', meende de oudste partijbestuurder vriendelijk. 'De zaak waarvoor we komen kan echter geen uitstel lijden. Het betreft de aanleg van een veilig kruispunt op de hoofdverkeersweg A.' 'Juist', sprak de tweede. 'Iedere week uitstel vraagt slachtoffers. Hier is grote haast geboden.' 'Dat treft', zei de heer Dreutel, 'daar ben ik nu juist mee bezig. Door een bijzondere vinding werd zo juist de wortel uit dit probleem getrokken. Want deze nieuwe vinding stelt ons in staat om het werk

van honderd ambtenaren gedurende een jaar in de tijd van een half uur af te doen. Maar denk eens aan, heren: het werk van honderd ambtenaren gedurende een jaar! Dat zijn heel wat dossiers, heren! Want onze ambtenaren zijn lang niet lui, zoals men wel eens insinueert.' 'Maar hoe zit het nu met dat kruispunt?' hield de jongste leider aan. 'Dat moet zolang wachten', zei doctorandus Dreutel ferm. 'Die zaak is voorlopig geseponeerd. We moeten eerst het personeelsprobleem oplossen.' Tot die conclusie kwam de minister van Financiën ook. Enigszins zorgelijk sloeg hij enkele bodes gade, die met zuilen papier door de gangen sjouwden. 'Het is een hele bezuiniging: het werk van honderd man gedurende een jaar, in een half uur', mompelde hij. 'Maar we zullen meer personeel moeten hebben om dat allemaal te verwerken. Een uitbreiding van het ambtenaren-apparaat is hard nodig.'

Kapster verbrandt hoofdhuid klant

Een vrouw bij wie het blonde ren van haar kapsel volledig uit de hand is gelopen, krijgt geen vergoeding om een civiele procedure tegen de kapster te beginnen. De kantonrechter in het Duitse Koblenz bepaalde dat de kapster niet opzettelijk heeft gehandeld

en een civiele procedure dus geen enkele kans heeft. De ontevreden klant wilde graag geblondeerd worden, maar de kapster maakte een fout bij het mengen van de waterstofperoxide. Als gevolg daarvan brandde de huid van de klant tot op de

schedel weg en nu zit de vrouw met een grote kale plek op haar hoofd waar niets meer groeit. Dat kan worden aangemerkt als onachtzaam handelen door de kapster, oordeelde de kantonrechter, maar meer ook niet.

Inbreker vast in liftschacht

Een inbreker in Duitsland heeft zichzelf een slechte dienst bewezen toen hij tijdens een inbraak in een bedrijfspand de liftschacht invluchtte toen de politie hem betrapt. Hij kwam er op eigen kracht namelijk niet meer uit en moest zich overgeven.

Het incident vond plaats in een bedrijfspand in Chemnitz in de oostelijke deelstaat Saksen. De 25-jarige man was in de afgelopen nacht op een ladder gestapt en had een ruit ingeslagen om binnen te komen. Patrouillerende politiemensen zagen de ladder echter staan

en ontdekten zo ook de kapotte ruit, waarna zij het pand ingingen en de inbreker betrapt. De man verstopte zich in de liftschacht, maar dat bleek geen gelukkige keuze. De brandweer werd te hulp geroepen om hem eruit te krijgen, waarna hij werd gearresteerd.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Tina's groove

By Rina Piccolo

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

THE GOVERNMENT WANTS TO DESTROY THE FORMULA WHICH HAS MADE ARUBA’S TOURISM INDUSTRY SO SUCCESSFUL

The Government wants to totally change the way existing hotels operate

The Government of Aruba is asking Parliament to pass a law which will tightly regulate the way our hotels operate. The Minister of Tourism wants to have personal control over how existing hotels can sell their rooms.

Aruba’s success has been built on quickly responding to and meeting the needs of our customers

The world is constantly changing. Aruba has to keep up with these changes. More and more of our visitors are asking for some form of all-inclusive package. More hotel chains are building high-end, upscale, five star all-inclusive resorts. More and more of our competitors are adding this product line. We cannot be left behind.

Restricting all-inclusive packages will not result in more traditional visitors, it will result in empty rooms

Aruba has more than enough traditional hotel rooms, the only thing that will happen by banning an increase in the number of rooms to be sold as all-inclusive is that those guests who wanted all-inclusive will just go somewhere else in the Caribbean and the traditional room will remain unsold.

We want to diversify our source markets, the trouble is those markets want all-inclusive packages

It is well known that the ATA has been charged by the Minister of Tourism to diversify Aruba’s source markets, that is the ATA must attract more visitors from Canada, from Europe and from South America. But those markets all want all-inclusive product. You can’t have it both ways.

The real issue is that so much power will be concentrated into one Minister’s hands

The proposed law calls for the Minister of Tourism alone to decide how each hotel is to operate and market themselves by limiting existing traditional hotels to selling no more than 20% of their rooms on an all-inclusive basis. The main concern is that as the marketplace evolves it is highly likely that many traditional hotels will find that if they cannot offer an all-inclusive option when necessary those rooms will remain empty as potential guests choose another destination where such an option is available.

If this law is passed some hotels will have to close their restaurants

The Minister of Tourism has already told one hotel that should this legislation pass then it is inevitable that it will have to close many of its restaurants leading to the dismissal of a substantial number of employees.

What will the Government want to control next?

Should this legislation pass then what sector of our business community will the Government target next? Will restaurants be told what meals they can sell? Will retailers be told what goods they can sell? Will manufacturers be told what goods they can make? Where will it stop?”

Where is the evidence that all-inclusive resorts are bad for the economy?

We acknowledged that concerns have been expressed that the growth in all-inclusive hotels have allegedly had a negative impact on local restaurants and local retailers. But where is the evidence for this?”

Show us the PWC report which supposedly supports the proposed law

The Minister keeps referring to a PWC report which he says supports his position but he has yet to share this report with the industry. And if the restaurant sector is doing so badly how come in the last four years the Chamber of Commerce has registered more than 250 new restaurants to be opened in Aruba?. The problem the restaurant sector has is not the all-inclusive hotels but that there are just far too many restaurants in Aruba. Why is the Minister not proposing to control this?

We are not Punta Cana, we are not Jamaica

Here in Aruba it is well know that many visitors who stay in our all-inclusive resorts go out to local restaurants to eat because they are just across the road, and these guests visit local stores and take local tours at a rate equal to or higher than visitors to traditional hotels.

The issue requires further study

Just like Raad Van Advies said about this proposed law, it needs much more study because the basic information is just not there.

The owners of the hotels will substantially reduce their investments

The owners of the hotels have expressed great concern of the impact of this proposed law on the long term viability of their businesses. Many have already indicated that should this legislation pass they will cut back on investment in their hotels because of the uncertainty created by the Minister’s interference in the day to day operations of their hotel.

The Minister of Tourism can take a license away after a hotel has been in business for 20 years

The owners are particularly concerned that according to the proposed legislation the Minister of Tourism can take an all-inclusive hotel license away after 20 years if there is another player interested in offering all-inclusive packages, despite the fact that the existing all-inclusive hotel in question will have invested for years in their property. The uncertainty alone will cause severe unrest amongst the workers. Taking a license away comes with an enormous cost and will include lay-offs of many employees. Licenses for traditional hotels offering all inclusive packages can also be taken away if the Minister decides they have not conformed to his regulations.

Aruba’s real problem is the dramatic rise in the number of visitors staying in apartments, private homes and condominiums

Many of our hotels have suffered from loss of business as their guests have switched to using private homes, apartments and condominiums when they stay in Aruba. Fully one third of the visitors to Aruba last year stayed in a private home, apartment or condominium, up from 15% five years ago. This is the problem which the government needs to address. Meanwhile only 14% of our visitors in 2015 stayed in an all-inclusive resort in 2015, down from 16% in 2011.

How is it that an all-inclusive resort is OK in San Nicolas but not OK elsewhere in Aruba?

We are totally confused about this. At the end of 2014 the Minister of Tourism proudly announced that he had facilitated the proposed development of a 900 room all-inclusive property in San Nicolas. How is it that what is good for San Nicolas cannot be good for the rest of Aruba?

We have no issue with the idea of a cap on the amount of all inclusive packages to be offered by new hotels but please don’t interfere with the day to day operations of existing hotels

AHATA has no quarrels with some kind of cap or limitation being placed on the amount of all inclusive packages that can be sold by new hotels, by projects or hotels in the making, by new hotel permits or by all recently issued “vestigingsvergunningen”. But AHATA will not, and cannot, accept limitations or modifications of operating permits already established”.